HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a cincea)

27 aprilie 2016*

„Directiva 2004/17/CE — Proceduri de atribuire a contractelor de achiziții în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale — Decizie de punere în aplicare privind scutirea anumitor servicii din sectorul poștal din Austria de la aplicarea Directivei 2004/17 — Articolul 30 din Directiva 2004/17 — Obligația de motivare — Eroare vădită de apreciere”

În cauza T-463/14,

Österreichische Post AG, cu sediul în Viena (Austria), reprezentată de H. Schatzmann, de J. Bleckmann și de M. Oder, avocați,

reclamantă,

împotriva

Comisiei Europene, reprezentată de A. Tokár și de C. Vollrath, în calitate de agenți,

pârâtă,

având ca obiect o cerere de anulare în parte a Deciziei 2014/184/UE a Comisiei din 2 aprilie 2014 privind scutirea anumitor servicii din sectorul poștal din Austria de la aplicarea Directivei 2004/17/CE a Parlamentului European și a Consiliului de coordonare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale (JO L 101, p. 4), în măsura în care această directivă continuă să aibă vocația să se aplice la atribuirea unor contracte de achiziții publice privind anumite servicii poștale în Austria,

TRIBUNALUL (Camera a cincea),

compus din domnii A. Dittrich (raportor), președinte, și J. Schwarcz și doamna V. Tomljenović, judecători,

grefier: doamna S. Bukšek Tomac, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 29 octombrie 2015,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: germana.

Hotărâre

Istoricul cauzei

1 Reclamanta, Österreichische Post AG, este o societate pe acțiuni de drept austriac care este deținută în proporție de 52,80 % de Österreichische Industrieholding AG, care, ea însăși, este deținută 100 % de Republica Austria. Aceasta furnizează servicii poștale complete, precum și serviciile și prestările de servicii aferente în special pe teritoriul Republicii Austria și a fost desemnată, în temeiul legii austriece, ca operator de serviciu universal în Austria.

2 Prin scrisoarea din 30 septembrie 2013, reclamanta a transmis Comisiei Europene o cerere în temeiul articolului 30 alineatul (5) din Directiva 2004/17/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 de coordonare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale (JO L 134, p. 1, Ediție specială, 06/vol. 8, p. 3), împreună cu diferite rapoarte de expertiză. Această cerere privea anumite servicii poștale, precum și alte servicii, furnizate de reclamantă pe teritoriul Austriei. Reclamanta urmărea ca Comisia să constate că, prin faptul că serviciile în cauză furnizate în Austria erau expuse direct concurenței pe piețe la care accesul nu era restricționat, piețele destinate să permită prestarea acestor servicii nu erau supuse procedurilor de atribuire de contracte de achiziții publice în sectorul serviciilor poștale prevăzute de Directiva 2004/17.

3 Serviciile vizate de cererea reclamantei erau următoarele:

— servicii poștale pentru scrisori adresate între întreprinderi (denumite în continuare „B2B”) și între întreprinderi și particulari (denumite în continuare „B2C”) la nivel național (scrisori „interne” și „internaționale la intrare”);

— servicii poștale pentru scrisori adresate între particulari (denumite în continuare „C2C”) și între particulari și întreprinderi (denumite în continuare „C2B”) la nivel național (scrisori „interne” și „internaționale la intrare”);

— servicii poștale pentru scrisori adresate internaționale „la ieșire” B2B și B2C (denumite în continuare „B2X”), precum și C2B și C2C (denumite în continuare „C2X”);

— servicii poștale pentru scrisori publicitare adresate la nivel național și internațional;

— servicii poștale pentru scrisori publicitare neadresate la nivel național și internațional;

— servicii poștale pentru ziare adresate și neadresate;

— servicii de gestionare a corespondenței;

— servicii cu valoare adăugată legate de mijloace electronice și furnizate integral prin astfel de mijloace;

— servicii filatelice – timbre poștale speciale;

— servicii financiare.

4 Prin scrisorile din 18 octombrie și din 5 decembrie 2013, Comisia a informat Republica Austria despre această cerere invitând autoritățile austriece să îi comunice toate faptele pertinente. Autoritățile austriece au răspuns prin scrisoarea din 17 decembrie 2013.

5 La 20 noiembrie 2013, prin avizul privind o cerere în temeiul articolului 30 din Directiva 2004/17 – Prelungire de termen (JO C 339, p. 8), Comisia a prelungit până la 2 aprilie 2014 termenul pentru a se pronunța cu privire la cererea reclamantei.

6 După un schimb de scrisori și mai multe întâlniri între serviciile Comisiei și reclamantă, Comisia a adoptat, la 2 aprilie 2014, Decizia de punere în aplicare 2014/184/UE privind scutirea anumitor servicii din sectorul poștal din Austria de la aplicarea Directivei 2004/17 (JO L 101, p. 4, denumită în continuare „decizia atacată”), destinată Republicii Austria. Prin decizia menționată, aceasta a admis în parte cererea reclamantei.

7 Articolul 1 din decizia atacată prevede că Directiva 2004/17 nu este aplicabilă contractelor de achiziții publice atribuite de entitățile contractante pentru asigurarea prestării în Austria a serviciilor următoare:

— servicii de gestionare a corespondenței;

— servicii cu valoare adăugată legate de mijloace electronice și furnizate integral prin astfel de mijloace;

— serviciile filatelice;

— servicii de plată prestate în nume propriu.

8 În ceea ce privește celelalte servicii vizate de cererea reclamantei și menționate la punctul 3 de mai sus, Comisia a constatat, în considerentul (102) al deciziei atacate, că condiția expunerii directe la concurență instituită la articolul 30 alineatul (1) din Directiva 2004/17 nu era îndeplinită pe teritoriul Austriei. Aceste servicii rămâneau, așadar, supuse dispozițiilor Directivei 2004/17.

Procedura și concluziile părților

9 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 24 iunie 2014, reclamanta a formulat prezenta acțiune, prin care solicită anularea deciziei atacate.

10 Prin scrisoarea înregistrată la grefa Tribunalului în aceeași zi, reclamanta a solicitat un regim de confidențialitate față de public în raport cu orice act transmis Tribunalului care ar conține secrete comerciale.

11 Pe baza raportului judecătorului raportor, Tribunalul (Camera a cincea) a decis deschiderea procedurii orale.

12 În cadrul măsurilor de organizare a procedurii prevăzute la articolul 89 din Regulamentul de procedură al Tribunalului, acesta a invitat, pe de o parte, reclamanta să precizeze datele care constituiau, în opinia sa, secrete comerciale și, pe de altă parte, Comisia să depună un document. Părțile au răspuns la aceste cereri în termenul acordat.

13 Pledoariile părților și răspunsurile acestora la întrebările adresate de Tribunal au fost ascultate în ședința din 29 octombrie 2015.

14 Reclamanta solicită Tribunalului:

— anularea în parte a deciziei atacate, în măsura în care, contrar cererii sale, Directiva 2004/17 continuă să aibă vocație să se aplice atribuirii unor contracte privind serviciile poștale neenumerate la articolul 1 din această decizie, și anume:

— serviciile poștale pentru scrisori adresate B2B și B2C la nivel național (scrisori „interne” și „internaționale la intrare”);

— serviciile poștale pentru scrisori adresate C2C și C2B la nivel național (scrisori „interne” și „internaționale la intrare”);

— serviciile poștale pentru scrisori adresate internaționale „la ieșire” B2X și C2X;

— serviciile poștale pentru scrisori publicitare adresate la nivel național și internațional;

— serviciile poștale pentru scrisori publicitare neadresate la nivel național și internațional;

— serviciile poștale pentru ziare adresate și neadresate;

— cu titlu subsidiar, în măsura în care anularea în parte a deciziei atacate nu va fi, potrivit Tribunalului, admisibilă sau posibilă, anularea în totalitate a deciziei atacate;

— obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

15 Comisia solicită Tribunalului:

— respingerea acțiunii;

— obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

16 În susținerea acțiunii formulate, reclamanta invocă șapte motive. Aceasta susține, în esență, că Comisia a aplicat Directiva 2004/17 în mod incorect, prin faptul că nu ar fi concluzionat că condițiile prevăzute la articolul 30 alineatul (1) din această directivă erau îndeplinite. Potrivit reclamantei, dat fiind că serviciile poștale în discuție erau expuse direct concurenței, pe piețe la care accesul nu era restricționat, Comisia a considerat în mod eronat că piețele destinate să permită prestarea acestor servicii continuau să intre sub incidența Directivei 2004/17.

17 Primul motiv este întemeiat pe aplicarea eronată a criteriilor și a metodelor de definire a pieței prevăzute de Directiva 2004/17 și pe nemotivarea metodei alese de Comisie. Al doilea, al treilea, al patrulea, al cincilea și al șaselea motiv sunt întemeiate pe aplicarea eronată a Directivei 2004/17 și pe nemotivare. Aceste motive privesc aspectul dacă reclamanta era expusă direct concurenței pe piața serviciilor poștale pentru scrisori adresate B2X la nivel național (al doilea motiv), pe piața serviciilor poștale pentru scrisori adresate C2X la nivel național (al treilea motiv), pe piața serviciilor poștale pentru scrisori adresate B2X și C2X la nivel național (al patrulea motiv), pe piața serviciilor poștale publicitare adresate la nivel național și internațional (al cincilea motiv) și pe piața serviciilor poștale pentru scrisori publicitare neadresate, atât la nivel național, cât și la nivel internațional (al șaselea motiv). Al șaptelea motiv este întemeiat pe lipsa motivării și pe încălcarea obligației de motivare privind piața serviciilor poștale de livrare standard pentru ziare adresate și neadresate.

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe aplicarea eronată a criteriilor și a metodelor de definire a pieței prevăzute de Directiva 2004/17 și pe nemotivarea metodei alese de Comisie

18 Reclamanta susține că Comisia a încălcat, pe de o parte, obligația de motivare pe care o avea privind metoda aleasă și, pe de altă parte, Directiva 2004/17 aplicând criterii și metode eronate pentru a ajunge la concluzia că serviciile poștale în discuție nu era expuse direct concurenței.

19 În primul rând, în cadrul argumentației sale potrivit căreia Comisia și-a încălcat obligația de motivare, reclamanta arată că Comisia s-a limitat să indice, în considerentul (7) al deciziei atacate, că criteriile și metodologia utilizate pentru a evalua expunerea directă la concurență în temeiul articolului 30 din Directiva 2004/17 nu erau în mod obligatoriu aceleași cu cele utilizate pentru a efectua evaluarea în temeiul articolelor 101 TFUE și 102 TFUE sau al Regulamentului (CE) nr. 139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi (JO L 24, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 201). Comisia nu ar fi prezentat însă nici motivele aflate la baza alegerii unor criterii și a unor metode diferite de cele care trebuie utilizate pentru a efectua o evaluare în temeiul articolelor 101 TFUE și 102 TFUE și nici nu ar fi explicat în ce constau criteriile și metodele pe care s-a bazat pentru a adopta decizia atacată.

20 Trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, motivarea impusă prin articolul 296 TFUE trebuie să fie adaptată naturii actului în cauză și trebuie să menționeze în mod clar și neechivoc raționamentul instituției emitente a actului, astfel încât să dea posibilitatea persoanelor interesate să ia cunoștință de temeiurile măsurii luate, iar instanței competente să își exercite controlul. Cerința motivării trebuie apreciată în funcție de împrejurările cauzei, în special de conținutul actului, de natura motivelor invocate și de interesul de a primi explicații propriu destinatarului sau altor persoane vizate în mod direct și individual de acest act. Nu este obligatoriu ca motivarea să specifice toate elementele de fapt și de drept pertinente, în măsura în care problema dacă motivarea unui act respectă condițiile impuse de articolul 296 TFUE trebuie să fie apreciată nu numai prin prisma modului de redactare, ci și în funcție de contextul său, precum și de ansamblul normelor juridice care guvernează materia respectivă (a se vedea Hotărârea din 2 aprilie 1998, Comisia/Sytraval și Brink's France (C-367/95 P, Rec., EU:C:1998:154, punctul 63 și jurisprudența citată).

21 Este adevărat că, în considerentul (7) al deciziei atacate, Comisia a constatat că această decizie nu afecta aplicarea normelor de concurență și că, în special, criteriile și metodologia utilizate pentru evaluarea expunerii directe la concurență în temeiul articolului 30 din Directiva 2004/17 nu erau în mod obligatoriu aceleași cu cele utilizate pentru a efectua evaluarea în temeiul articolelor 101 TFUE și 102 TFUE sau al Regulamentului nr. 139/2004.

22 Cu toate acestea, trebuie arătat că, în considerentul (8) al deciziei atacate, Comisia a constatat că această decizie avea ca obiectiv să stabilească dacă serviciile vizate de cererea reclamantei erau expuse unui nivel de concurență pe piețe la care accesul nu era restricționat în sensul articolului 30 din Directiva 2004/17 care ar putea garanta că, inclusiv în lipsa disciplinei care impunea norme detaliate de atribuire a contractelor, stabilite în această directivă, atribuirea contractelor pentru activitățile vizate se baza pe proceduri transparente și nediscriminatorii și pe criterii care permit cumpărătorilor să rețină soluția cea mai avantajoasă din punct de vedere global pe plan economic. Făcând astfel trimitere la Directiva 2004/17, Comisia a arătat în mod suficient, în decizia atacată, motivele pentru care, în opinia sa, criteriile și metodologia utilizate în dreptul concurenței al Uniunii Europene nu puteau fi pur și simplu preluate pentru aplicarea acestei directive.

23 În ceea ce privește criteriile și metodele aplicate, trebuie să se constate că Comisia a făcut trimitere, în special în considerentul (3) al deciziei atacate, la articolul 30 din Directiva 2004/17. Alineatul (2) al acestei dispoziții prevede că, pentru a determina dacă o activitate este expusă direct concurenței, trebuie să se facă referire la criterii conforme cu dispozițiile Tratatului FUE privind concurența, cum ar fi caracteristici ale bunurilor sau serviciilor respective, existența de bunuri sau de servicii alternative, prețurile și prezența, reală sau potențială, a mai mult de un furnizor al bunurilor sau

serviciilor respective. În această privință, trebuie de asemenea să se constate că aceste criterii fac obiectul Deciziei 2005/15/CE a Comisiei din 7 ianuarie 2005 de stabilire a normelor de aplicare a procedurii prevăzute la articolul 30 din Directiva 2004/17 (JO L 7, p. 7, Ediție specială, 06/vol. 7, p. 192).

24 Prin aceste considerații, Comisia a motivat metoda aleasă corespunzător cerințelor legale. Prin urmare, argumentul reclamantei referitor la pretinsa încălcare a obligației de motivare trebuie respins.

25 În al doilea rând, reclamanta susține că Comisia a încălcat Directiva 2004/17 prin faptul că nu ar fi aplicat criteriile și metodele prevăzute de Tratatul FUE în materie de concurență. Potrivit reclamantei, abordarea Comisiei era în contradicție atât cu articolul 30 din directiva amintită, cât și cu Decizia 2005/15 și cu Comunicarea Comisiei privind definirea pieței relevante în sensul dreptului comunitar al concurenței (JO 1997, C 372, p. 5, Ediție specială, 08/vol. 3, p. 60, denumită în continuare „comunicarea privind definirea pieței"). Studiile, investigațiile și testele privind definirea pieței în cauză efectuate de reclamantă și-ar găsi temeiul atât în această comunicare, cât și în Decizia 2005/15 și ar constitui în jurisprudență și în doctrină, precum și în practica obișnuită a Comisiei metode recunoscute de stabilire a substituibilității produselor și, prin urmare, de definire a pieței produselor în cauză. Cu toate acestea, Comisia nu ar fi aplicat criteriile și metodele utilizate de reclamantă. Aceasta nu ar fi apreciat în mod suficient nici elementele de probă depuse de reclamantă și nici nu ar fi adus, conform documentului Comisiei intitulat „Bune practici privind comunicarea probelor economice și de colectare de date în cauze legate de aplicarea articolelor 101 TFUE și 102 TFUE și în cauze privind concentrări", proba contrară.

26 S-a constatat deja (a se vedea punctul 21 de mai sus) că, potrivit considerentului (7) al deciziei atacate, Comisia a considerat că criteriile și metodologia utilizate pentru evaluarea expunerii directe la concurență în temeiul articolului 30 din Directiva 2004/17 nu erau în mod obligatoriu aceleași cu cele utilizate pentru a efectua evaluarea în temeiul articolelor 101 TFUE și 102 TFUE sau al Regulamentului nr. 139/2004.

27 Această constatare a Tribunalului nu este afectată de o eroare de drept.

28 Astfel, *primo*, este, cu siguranță, adevărat că, în temeiul articolului 30 alineatul (2) din Directiva 2004/17, pentru a determina dacă o activitate este expusă direct concurenței, trebuie să se facă referire la criterii conforme cu dispozițiile Tratatului FUE privind concurența. Cu toate acestea, modul de redactare a acestei dispoziții nu impune ca aceste criterii să fie exact cele ale dispozițiilor în materia concurenței ale Uniunii. În plus, după cum afirmă Comisia, Directiva 2004/17 nu face parte din dreptul concurenței al Uniunii. Aceasta are ca temei juridic articolul 47 alineatul (2) CE și articolele 55 CE și 95 CE. Obiectivul principal al normelor Uniunii în materia contractelor de achiziții publice constă în libera circulație a serviciilor și deschiderea spre o concurență nedenaturată în toate statele membre (a se vedea în acest sens Hotărârea Biasci și alții, C-660/11 și C-26/03, EU:C:2005:5, punctul 44), astfel cum rezultă printre altele din considerentele (2), (3) și (9) ale Directivei 2004/17. În această privință, trebuie amintit că Directiva 2004/17 vizează deschiderea la concurența în Uniune a contractelor la care se aplică, favorizând manifestarea unui interes cât mai larg posibil printre operatorii economici din statele membre (a se vedea Hotărârea din 23 aprilie 2009, Comisia/Belgia, C-287/07, EU:C:2009:245, punctul 103 și jurisprudența citată). În considerentul (8) al deciziei atacate, Comisia a făcut trimitere în mod just la obiectivul vizat de Directiva 2004/17 pentru a stabili nivelul concurenței efective care trebuie atinsă pentru a constata, în temeiul articolului 30 din această directivă, că prestarea unei activități este expusă direct concurenței. În plus, nici articolele 101 TFUE și 102 TFUE, nici Regulamentul nr. 139/2004 nu fac trimitere la noțiunea de activitate „expusă direct concurenței" utilizată la articolul 30 alineatul (2) din Directiva 2004/17.

29 *Secundo*, în ceea ce privește Decizia 2005/15, trebuie amintit că, potrivit considerentului (2) al acestei decizii, examinarea condițiilor prevăzute la articolul 30 alineatul (1) din Directiva 2004/17 trebuie să se facă exclusiv pe baza acestei directive și nu trebuie să afecteze aplicarea normelor privind

concurența. În plus, din considerentul (40) al acestei directive rezultă că articolul 30 din aceasta ar trebui să ofere certitudine juridică pentru entitățile vizate, precum și un proces decizional corespunzător, asigurând, într-un termen scurt, aplicarea uniformă a legislației Uniunii în acest domeniu. Aceste considerații confirmă că, în cadrul examinării unei cereri formulate în temeiul articolului 30 din Directiva 2004/17, Comisia nu are obligația să aplice ca atare criteriile și metodele prevăzute de Tratatul FUE în materia concurenței.

30 În măsura în care reclamanta susține că, în secțiunea 3 din anexa I din Decizia 2005/15, Comisia a confirmat că criteriile dispozițiilor în materia concurenței erau aplicabile, trebuie să se constate că prima teză din secțiunea 3 din anexa I la Decizia 2005/15, privind definirea pieței relevante a produselor, este în mod clar identică cu definirea pieței produselor în discuție de la punctul 7 al comunicării privind definirea pieței, referitor la dreptul Uniunii privind concurența. Cu toate acestea, pe de o parte, Decizia 2005/15 nu menționează această comunicare. Pe de altă parte, în temeiul articolului 30 alineatul (2) din Directiva 2004/17, criteriile pentru stabilirea aspectului dacă o activitate este expusă direct concurenței trebuie să fie conforme cu dispozițiile tratatului în materia concurenței. De altfel, Comisia nu contestă faptul că trimiterile la dreptul Uniunii în materia concurenței au un rol esențial în cadrul procedurii prevăzute la articolul 30 din Directiva 2004/17, astfel cum rezultă printre altele din considerentul (17) al deciziei atacate, în care Comisia a făcut referire în mod expres la normele de concurență ale Uniunii în cadrul analizei sale privind substituibilitatea serviciilor.

31 *Tertio*, în ceea ce privește comunicarea privind definirea pieței și documentul Comisiei intitulat „Bune practici privind comunicarea probelor economice și de colectare de date în cauze legate de aplicarea articolelor 101 TFUE și 102 TFUE și în cauze privind concentrări”, trebuie să se constate că acestea se referă exclusiv la dreptul Uniunii în materia concurenței. Din documentele amintite nu rezultă nicidecum că Comisia are obligația să aplice criteriile și metodologia menționate în acestea în cadrul unei proceduri privind dreptul achizițiilor publice.

32 *Quarto*, reclamanta susține că practica decizională a Comisiei a determinat-o să aibă o încredere legitimă într-o definire a pieței potrivit metodelor dreptului concurenței sau potrivit comunicării privind definirea pieței. Reclamanta menționează în această privință Decizia 2007/169/CE a Comisiei din 16 martie 2007 de constatare a faptului că articolul 30 alineatul (1) din Directiva 2004/17 se aplică și unor servicii de curierat și de coletărie în Danemarca (JO L 78, p. 28), Decizia de punere în aplicare 2011/875/UE a Comisiei din 16 decembrie privind scutirea anumitor servicii financiare din sectorul poștal din Ungaria de la aplicarea Directivei 2004/17 (JO L 343, p. 77) și Decizia de punere în aplicare 2014/299/UE a Comisiei din 22 mai 2014 privind scutirea anumitor servicii din sectorul poștal din Ungaria de la aplicarea Directivei 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17 (JO L 156, p. 10).

33 Această argumentație nu poate fi admisă. Astfel, pe de o parte, trebuie arătat că considerentul (6) al Deciziei 2007/169, precum și considerentul (10) al Deciziei de punere în aplicare 2011/875 și considerentul (6) al Deciziei de punere în aplicare 2014/299 subliniază că aprecierea conform căreia serviciile în discuție erau expuse direct concurenței a fost făcută numai în scopul punerii în aplicare a Directivei 2004/17 și nu împiedică în niciun fel aplicarea normelor în materie de concurență. Pe de altă parte, Decizia de punere în aplicare 2014/299 nu avea ca temei juridic Directiva 2004/17, ci Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17 (JO L 94, p. 243). Pe de altă parte, trebuie să se constate că Comisia afirmă că a aplicat corect în decizia atacată metoda privind definirea pieței astfel cum este prevăzută în comunicarea privind definirea pieței. În această privință, din considerentul (17) al deciziei atacate rezultă că, în vederea analizării substituibilității serviciilor în discuție, Comisia a făcut trimitere la criteriile care figurează în prima teză a secțiunii 3 din anexa I la Decizia 2005/15,

care corespunde definirii pieței unor produse de la punctul 7 din comunicarea privind definirea pieței. În măsura în care reclamanta susține că Comisia nu a aplicat această comunicare, argumentația sa este, așadar, inoperantă.

34 În consecință, primul motiv trebuie respins.

35 În măsura în care reclamanta susține în mod general, în cadrul prezentului motiv, că Comisia a respins în mod eronat studiile, investigațiile și testele privind definirea pieței în discuție, pe care ea le-a efectuat conform comunicării privind definirea pieței, trebuie arătat că această argumentație nu privește abordarea globală privind criteriile și metodologia aplicate de Comisie, ci examinarea efectuată de aceasta din urmă a aspectului dacă diferitele servicii poștale în discuție erau expuse direct concurenței. Această argumentație va fi, așadar, examinată în cadrul celui de al doilea, al celui de al treilea, al celui de al patrulea, al celui de al cincilea, al celui de al șaselea și al celui de al șaptelea motiv, care privesc constatările Comisiei privind expunerea directă la concurență a acestor servicii poștale.

Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe o aplicare eronată a Directivei 2004/17 și pe lipsa de motivare privind expunerea directă la concurență pe piața serviciilor poștale pentru scrisori adresate B2X la nivel național

36 Reclamanta susține că Comisia a încălcat articolul 30 din Directiva 2004/17 și a viciat propria decizie prin nemotivare prin faptul că ar fi constatat, în considerentele (14)-(33) ale deciziei atacate, că serviciile poștale pentru scrisori adresate B2X la nivel național nu era expuse direct concurenței în Austria. Potrivit reclamantei, Comisia a săvârșit o eroare delimitând piața relevantă. Mai precis, Comisia ar fi considerat în mod eronat că distribuirea electronică și distribuirea poștală nu aparțineau aceleiași piețe B2X naționale.

37 Din considerentele (14)-(33) ale deciziei atacate rezultă că Comisia a concluzionat că serviciile poștale pentru scrisori adresate B2X la nivel național nu erau expuse direct concurenței în Austria și că, în consecință, articolul 30 alineatul (1) din Directiva 2004/17 nu se aplica contractelor destinate să permită continuarea acestor activități în Austria. Pentru a ajunge la această concluzie, Comisia a constatat, în considerentele (14)-(30) ale deciziei atacate, că, dat fiind că afirmația reclamantei potrivit căreia distribuirea electronică și distribuirea poștală aparțineau aceleiași piețe relevante nu putea fi acceptată, piața produselor în cauză era piața serviciilor poștale pentru scrisori adresate B2X. În consecință, Comisia a constatat, în considerentele (31) și (32) ale deciziei atacate, că reclamanta avea o poziție foarte solidă pe piață, cu o cotă de piață estimată la [*confidențial*] [1] %, că piața poștală era total liberalizată începând din ianuarie 2011 și că, sub efectul liberalizării, concurenții câștigaseră o parte din piața globală estimată la numai [*confidențial*] %, chiar în segmentul cel mai concurențial, și anume serviciile pentru scrisori adresate B2X.

38 Cu titlu introductiv, trebuie arătat că rezultă dintr-o jurisprudență constantă că, în măsura în care implică aprecieri economice complexe din partea Comisiei, definirea pieței relevante poate face obiectul numai al unui control restrâns al instanței Uniunii (a se vedea prin analogie Hotărârea din 17 septembrie 2007, Microsoft/Comisia, T-201/04, Rep., EU:T:2007:289, punctul 482, Hotărârea din 15 decembrie 2010, CEAHR/Comisia, T-427/08, Rep., EU:T:2010:517, punctul 66, și Hotărârea din 24 mai 2012, MasterCard și alții/Comisia, T-111/08, Rep., EU:T:2012:260, punctul 169).

39 Acest lucru nu poate însă opri instanța Uniunii să controleze interpretarea dată de Comisie datelor de natură economică. În această privință, îi revine obligația să verifice dacă aprecierea Comisiei s-a întemeiat pe elemente de probă care sunt exacte, fiabile și coerente, care constituie ansamblul datelor relevante care trebuie luate în considerare pentru a aprecia o situație complexă și care sunt de natură să susțină concluziile care sunt deduse de aici (a se vedea prin analogie Hotărârea din 8 decembrie

1 — Date confidențiale ocultate.

2011, Chalkor/Comisia, C-386/10 P, Rep., EU:C:2011:815, punctul 54, Hotărârea Microsoft/Comisia, punctul 38 de mai sus, EU:T:2007:289, punctul 482, și Hotărârea din 9 septembrie 2009, Clearstream/Comisia, T-301/04, Rep., EU:T:2009:317, punctul 47).

40 În această privință, trebuie arătat că Directiva 2004/17 este aplicabilă, ca regulă generală, activităților care vizează furnizarea serviciilor poștale, conform articolului 6. Procedura prevăzută la articolul 30 din Directiva 2004/17 permite să se deroge de la această regulă constatând, la cererea unui stat membru sau a unei entități contractante în temeiul alineatelor (4) și (5) ale acestui articol, că un anumit contract destinat să permită prestarea unei activități vizate de articolele 3-7 din această directivă nu a fost supus acesteia din urmă. Dacă, precum în prezenta cauză, o entitate contractantă a solicitat Comisiei să stabilească aplicabilitatea articolului 30 alineatul (1) din Directiva 2004/17 în cazul unei anumite activități, revine statului membru vizat, conform alineatului (5) al doilea paragraf al acestui articol, sarcina să informeze Comisia cu privire la toate faptele pertinente și în special cu privire la orice lege, orice regulament, orice dispoziție administrativă sau orice acord privind conformitatea cu condițiile enunțate la articolul 30 alineatul (1) din această directivă, precum și, dacă este cazul, cu privire la poziția adoptată de o autoritate națională independentă competentă pentru activitatea vizată. Conform articolului 30 alineatul (6) primul paragraf din directiva menționată, pentru adoptarea unei decizii în temeiul acestui articol, Comisia are la dispoziție un termen de trei luni, începând cu prima zi lucrătoare de la data la care a primit notificarea sau cererea, iar acest termen poate fi prelungit o singură dată, cu maximum trei luni, în cazuri bine justificate. Din articolul 30 alineatul (5) al patrulea paragraf din Directiva 2004/17 rezultă că, în cazul în care, la împlinirea termenului prevăzut la alineatul (6) al acestui articol, Comisia nu a adoptat decizia privind aplicabilitatea alineatului (1) al aceluiași articol în cazul unei anumite activități, se consideră că acest alineat (1) este aplicabil.

41 Din această procedură rezultă că sarcina probei în privința aspectului că condițiile prevăzute la articolul 30 alineatul (1) din Directiva 2004/17 sunt îndeplinite revine solicitantului și statului membru vizat, Comisia nedispunând în speță decât de competențe limitate în raport cu competențele extinse de investigație care îi sunt conferite în cadrul aplicării dreptului Uniunii în materia concurenței de Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele [101 TFUE] și [102 TFUE] (JO 2003, L 1, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 167) și de Regulamentul nr. 139/2004. În plus, Comisia are obligația să adopte o decizie definitivă în termenul vizat la articolul 30 alineatul (6) din această directivă dacă consideră că condițiile prevăzute la alineatul (1) al acestui articol nu sunt îndeplinite.

42 Prezentul motiv cuprinde patru aspecte. Primul aspect este întemeiat pe faptul că Comisia nu ar fi examinat suficient argumentația reclamantei și nu și-ar fi respectat obligația de motivare. Al doilea, al treilea și al patrulea aspect ale motivului privesc anumite pretinse erori de apreciere săvârșite de Comisie în decizia atacată. Al doilea aspect al motivului este întemeiat pe o apreciere eronată, care figurează în considerentele (18) și (19) ale deciziei atacate, a pretinselor obstacole privind substituibilitatea facturării electronice și a facturării poștale, precum și a situației pieței. Prin al treilea aspect al motivului, reclamanta susține că, în considerentele (20) și (21) ale deciziei atacate, Comisia, pe de o parte, a interpretat în mod eronat testul monopolistului ipotetic (denumit în continuare „testul MI”) efectuat de reclamantă și datele privind evoluția cantităților și a prețurilor care rezultă din analiza de impact furnizată de reclamantă și, pe de altă parte, nu și-a respectat obligația de motivare. În sfârșit, al patrulea aspect al motivului este întemeiat pe nemotivarea constatării, din cuprinsul considerentului (24) al deciziei atacate, potrivit căreia reclamanta ar putea transfera majorările de costuri asupra clienților săi.

43 Pentru a-și susține argumentația și pentru a explica, în primul rând, studiul societății de consultanță E., intitulat „Austrian communications market” („Piața austriacă de comunicații”), datat septembrie 2013 (denumit în continuare studiul „ACM”), anexat la cererea reclamantei privind aplicarea articolului 30

din Directiva 2004/17, în al doilea rând, analiza de impact pe care a efectuat-o și, în al treilea rând, analizele de regresie efectuate de Comisie, reclamanta solicită audierea în calitate de martor a autorului studiului ACM și al analizei de impact.

44 În această privință, trebuie amintit că, în cadrul unei acțiuni în anulare, este exclusiv de competența Uniunii să verifice dacă actul atacat este viciat de una dintre cauzele de nelegalitate prevăzute la articolul 263 TFUE, fără a putea să efectueze aprecierea elementelor de fapt de ordin științific și tehnic în locul autorităților Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 iunie 2000, DSG/Comisia, T-234/95, Rec., EU:T:2000:174, punctele 146 și 168 și jurisprudența citată). Trebuie de asemenea amintit că, în temeiul articolului 92 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, Tribunalul stabilește activitățile de cercetare judecătorească necesare. Potrivit unei jurisprudențe constante, numai Tribunalul este competent să se pronunțe asupra eventualei necesități de a completa informațiile de care dispune în legătură cu cauzele cu care este sesizat (a se vedea Hotărârea din 7 octombrie 2004, Mag Instrument/OAPI, C-136/02 P, Rec., EU:C:2004:592, punctul 76 și jurisprudența citată). Este, așadar, de competența Tribunalului să aprecieze pertinența cererii în raport cu obiectul litigiului și cu necesitatea de a proceda la audierea martorilor citați (Ordonanța din 27 aprilie 2006, L/Comisia, C-230/05 P, RecFP, EU:C:2006:270, punctul 47). Întrucât punctele care ar trebui clarificate prin audierea martorului privesc diferitele aspecte ale prezentului motiv, va trebui apreciată necesitatea audierii autorului studiului ACM și al analizei de impact după ce se examinează argumentația invocată de reclamantă în cadrul acestor aspecte ale motivului.

Cu privire la primul aspect al motivului, întemeiat pe o examinare insuficientă a argumentației reclamantei și pe încălcarea obligației de motivare

45 Reclamanta susține că Comisia nu a analizat suficient studiile și rapoartele de expertiză pe care ea le-a depus și nici tendințele generale și definiția pieței care ar rezulta din acestea, și anume faptul că modurile de distribuire poștală și electronică fac parte din aceeași piață relevantă. Astfel, Comisia și-ar fi încălcat și obligația de motivare. Comisia s-ar fi limitat, în considerentul (15) al deciziei atacate, să constate că faptul că modurile de distribuire poștală și electronică aparțin aceleiași piețe relevante nu corespundea aprecierilor pe care le făcuse în deciziile sale precedente. Mai precis, reclamanta sublinia că faptul că modul de distribuire prin corespondență comercială este neutru din punct de vedere tehnologic a fost luat în considerare de legiuitorul Uniunii și, în consecință, și de legiuitorul austriac, în special în domeniul facturii electronice, prin faptul că facturile transmise electronic ar fi asimilate facturilor transmise prin poștă. Într-un sondaj efectuat în anul 2008, experți ai Comisiei ar fi constatat ei înșiși că 57 % din întreprinderile întrebate trimiteau facturi electronice. Marea majoritate a acestor facturi electronice ar fi trimise ca document atașat în format PDF la un mesaj electronic. În plus, diverse studii ar fi demonstrat că exista o corelație strânsă între dezvoltarea puternică a internetului în bandă largă și înlocuirea trimiterilor poștale cu trimiteri electronice. Larga răspândire a conexiunilor internet în bandă largă din Austria ar permite, așadar, și pe plan tehnic, substituibilitatea trimiterilor poștale cu mesaje electronice, în special pentru partea cea mai importantă a corespondenței comerciale, și anume facturile. Această înlocuire ar fi demonstrată și prin interacțiunea dintre scăderea numărului de trimiteri poștale și creșterea numărului de comunicații electronice atât la nivel mondial, cât și în Austria, precum și prin sondajele și prin testul MI efectuate de reclamantă. Diferite studii ar ajunge la același rezultat.

46 În primul rând, în ceea ce privește pretinsa încălcare a obligației de motivare, trebuie amintit că, în plus față de cerințele privind motivarea menționate la punctul 20 de mai sus, deși Comisia nu are obligația să discute toate punctele de fapt și de drept, precum și considerațiile care au determinat-o să adopte o decizie privind definirea pieței relevante, nu este mai puțin adevărat că ea are obligația, în temeiul articolului 289 TFUE, să menționeze cel puțin faptele și considerațiile care prezintă o importanță esențială în economia deciziei (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 septembrie 1998, European Night Services și alții/Comisia, T-374/94, T-375/94, T-384/94 și T-388/94, Rec., EU:T:1998:198, punctul 95 și jurisprudența citată). Autorul unui act nu este obligat să se pronunțe cu privire la

elemente în mod clar secundare sau să anticipeze obiecțiunile potențiale (a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 octombrie 2005, Germania și Danemarca/Comisia, C-465/02 și C-466/02, Rec., EU:C:2005:636, punctul 106 și jurisprudența citată).

47 În speță, argumentația reclamantei nu demonstrează că Comisia și-a încălcat obligația de motivare. Astfel, deși este adevărat că, în considerentul (15) al deciziei atacate, Comisia a constatat că afirmația reclamantei potrivit căreia modul de distribuire a corespondenței comerciale era neutru pe plan tehnologic, ceea ce ar însemna că modurile de distribuire pe cale electronică și poștală ar aparține aceleiași piețe, nu ar corespunde aprecierilor pe care le făcuse în deciziile sale precedente, nu este mai puțin adevărat că Comisia a făcut și alte constatări, în considerentele (17)-(26) din decizia atacată.

48 Astfel, în considerentul (17) al deciziei atacate, Comisia a indicat că, în temeiul normelor de concurență ale Uniunii, substituibilitatea ar trebui analizată, printre altele, pe baza caracteristicilor produselor, a prețului lor și a utilizării căreia îi sunt destinate. În considerentul (18) al deciziei atacate, Comisia a constatat, în esență, că utilizarea căreia îi sunt destinate și caracteristicile facturilor pe hârtie și ale facturilor electronice variază considerabil, întrucât, pe de o parte, pentru a putea trimite sau primi o factură electronică, ar putea fi necesare anumite infrastructuri suplimentare și, pe de altă parte, utilizarea facturării electronice ar putea fi asociată unei serii de servicii cu valoare adăugată și altor avantaje. În această privință, Comisia a indicat în considerentul (19) al deciziei atacate că existau situații în care facturile electronice deveniseră obligatorii *de iure* și *de facto* și că în aceste cazuri aspectul substituibilității nu se punea, expeditorii neavând posibilitatea de a opta pentru o distribuire poștală. În considerentele (20)-(22) ale deciziei atacate, Comisia a constatat, contestând rezultatele testului MI efectuat de reclamantă și prezentarea de către aceasta din urmă a graficelor privind evoluția cantităților și a prețurilor, că nu există dovezi solide și concludente că distribuirea electronică și distribuirea poștală sunt substituibile în mod real. Potrivit considerentului (23) al deciziei atacate, clienții, fie că este vorba despre întreprinderi, fie despre particulari, care nu sunt în măsură să adopte comunicarea electronică sau care nu sunt dispuși să procedeze astfel ar continua să reprezinte o piață segmentată, care ar fi deservită, fără îndoială, numai de reclamantă, care ar avea un cvasimonopol pe piață. În considerentul (24) al deciziei atacate, Comisia a constatat că reclamanta ar putea repercuta majorările de costuri asupra clienților care, dată fiind preferința lor intrinsecă pentru distribuirea poștală, nu ar avea o altă opțiune decât să suporte majorarea prețurilor. Potrivit considerentului (26) al deciziei atacate, deși unul dintre principalele efecte ale utilizării crescânde a mijloacelor de comunicație electronice este reducerea dimensiunii generale a pieței scrisorilor, nu se poate concluziona că mijloacele de comunicație electronice au introdus o concurență directă pe piața distribuirii poștale.

49 Contrar susținerilor reclamantei, Comisia nu s-a limitat deci să constate că faptul că modurile de distribuire poștală și electronică aparțin aceleiași piețe relevante nu corespundea aprecierilor pe care le făcuse în deciziile sale precedente. Decizia atacată prezintă în schimb în mod suficient motivele pentru care Comisia consideră că piața relevantă a produselor era numai piața serviciilor poștale pentru scrisori adresate B2X. Nu se poate concluziona că această motivare nu permite destinatarilor săi să afle justificarea măsurii luate și instanței competente să își exercite controlul de legalitate.

50 Pe de altă parte, trebuie să se constate că gradul de precizie a motivării unei decizii trebuie să fie proporțional cu posibilitățile materiale și cu condițiile tehnice și de timp în care aceasta trebuie adoptată (a se vedea Hotărârea din 14 februarie 1990, Delacre și alții/Comisia, C-350/88, Rec., EU:C:1990:71, punctul 16 și jurisprudența citată). În prezenta cauză, din considerentul (16) al deciziei atacate rezultă că, ținând cont de situația juridică și de fapt din Austria, autoritățile austriece au fost invitate să își exprime punctul de vedere în ceea ce privește substituirea distribuirii electronice cu distribuirea poștală și, mai precis, definirea pieței relevante a produselor, însă nu ar fi furnizat informații complementare în susținerea afirmațiilor reclamantei. În plus, Comisia nu dispunea decât de puteri limitate și de un termen scurt pentru a adopta o decizie definitivă (a se vedea punctele 40 și 41 de mai sus).

51 În al doilea rând, reclamanta susține că Comisia nu a examinat în mod suficient argumentația sa și nici studiile sau rapoartele de expertiză pe care le-a depus în vederea definirii pieței relevante.

52 În această privință, *primo*, reclamanta afirmă că Comisia nu a luat în considerare faptul că, pe plan normativ, facturile electronice erau asimilate facturilor poștale. Potrivit reclamantei, faptul că modul de distribuire a corespondenței comerciale este neutru din punct de vedere tehnologic a fost luat în considerare de legiuitorul european și, în consecință, și de legiuitorul austriac în special în domeniul facturării electronice, prin faptul că facturile transmise electronic ar fi asimilate facturilor transmise prin poștă.

53 Este adevărat că Directiva 2010/45/UE a Consiliului din 13 iulie 2010 de modificare a Directivei 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată în ceea ce privește normele privind facturarea (JO L 189, p. 1) a introdus norme conform cărora, după cum rezultă din considerentul (8) al Directivei 2010/45, care privește cerințele impuse în materie de taxă pe valoarea adăugată (TVA), facturile pe suport de hârtie și facturile electronice ar trebui să fie tratate în același mod.

54 Acest fapt nu demonstrează însă că, neconsiderând că modurile de distribuire poștală și electronică erau substituibile, Comisia a săvârșit o eroare vădită de apreciere. Astfel, reclamanta nu contestă, după cum rezultă din considerentul (19) al deciziei atacate, că, începând din ianuarie 2014, facturarea electronică a devenit obligatorie *de iure* la nivel federal în Austria în raporturile dintre întreprinderi și guvern. În acest caz deci, problema substituibilității nu se punea, după cum a constatat Comisia în mod întemeiat în considerentul (19) al deciziei atacate. În plus, pe plan normativ, serviciile poștale, iar nu serviciile electronice, sunt recunoscute ca fiind servicii de interes economic general în sensul articolului 14 TFUE, după cum rezultă din considerentul (3) al Directivei 2008/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 februarie 2008 de modificare a Directivei 97/67/CE cu privire la realizarea integrală a pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității (JO L 52, p. 3). În ceea ce privește, în acest sens, argumentul reclamantei potrivit căruia diferitele posibilități de distribuire a scrisorilor sunt discutate în mod exhaustiv în Directiva 2008/6, trebuie să se constate că reclamanta face referire numai la considerentele (14), (15), (19) și (22) ale acestei directive, care menționează însă într-un mod foarte general modalitățile de distribuire electronică. În plus, în temeiul articolului 3 din Directiva 97/67/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 1997 privind normele comune pentru dezvoltarea pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității și îmbunătățirea calității serviciului (JO 1998, L 15, p. 14, Ediție specială, 06/vol. 3, p. 12), oferta de servicii poștale are calitatea de serviciu universal. Contrar susținerilor reclamantei, nu se poate concluziona că facturile electronice sunt asimilate, ca regulă generală, celor electronice pe plan normativ.

55 *Secundo*, reclamanta susține că Comisia nu a ținut cont suficient de faptul că substituibilitatea corespondenței electronice cu trimiterile poștale, care ar fi asigurată în Austria, pe plan tehnic, de larga răspândire a conexiunilor internet în bandă largă, era demonstrată de datele și de tendințele macroeconomice potrivit cărora exista o interacțiune între scăderea numărului de trimiteri poștale și creșterea numărului de comunicații electronice. Potrivit reclamantei, din cuprinsul punctului 2.3.2 din studiul ACM rezultă că [*confidențial*] % din întreprinderile de comunicații trimit facturi electronice și că [*confidențial*] % din aceste întreprinderi primesc facturi electronice. Schimbarea condițiilor pieței în raport cu substituirea electronică ar determina o concurență suficientă la care ar fi expusă reclamanta.

56 În această privință, pe de o parte, trebuie arătat că secțiunea 3 din anexa I la Decizia 2005/15 conține norme prevăzute pentru definirea pieței relevante a produselor. Potrivit acestor norme, piața relevantă a produselor cuprinde toate produsele sau serviciile considerate de consumator interschimbabile sau substituibile datorită caracteristicilor, prețurilor și utilizării acestora. În plus, secțiunea 3 din anexa I la Decizia 2005/15 conține o listă neexhaustivă de factori considerați în mod obișnuit ca fiind importanți pentru definirea unei piețe relevante a produsului care trebuie luați în considerare în analiză. Acești factori sunt gradul de similitudine fizică între produsele sau serviciile în cauză, orice diferență în utilizarea finală a produselor, diferențele de preț dintre două produse, costul determinat de trecerea de

la un produs la altul dacă este vorba despre două produse potențial concurente, preferințele stabilite sau adânc înrădăcinate ale consumatorilor pentru un tip sau o categorie de produse și clasificările produselor (nomenclaturi ale asociațiilor profesionale etc.).

57 Pe de altă parte, potrivit jurisprudenței, noțiunea de piață relevantă implică faptul că poate exista o concurență efectivă între produsele care fac parte din această piață, ceea ce presupune un grad suficient de substituibilitate în vederea aceleiași utilizări între toate produsele care fac parte din aceeași piață (a se vedea prin analogie Hotărârea din 13 februarie 1979, Hoffmann-La Roche/Comisia, 85/76, Rec., EU:C:1979:36, punctul 28, și Hotărârea din 30 ianuarie 2007, France Télécom/Comisia, T-340/03, Rep., EU:T:2007:22, punctul 80). Interschimbabilitatea sau substituibilitatea nu se apreciază numai din perspectiva caracteristicilor obiective ale produselor sau ale serviciilor în cauză, ci este de asemenea necesar să se ia în considerare condițiile de concurență și structura cererii și a ofertei de pe piață (se vedea prin analogie Hotărârea CEAHR/Comisia, punctul 38 de mai sus, EU:T:2010:517, punctul 67 și jurisprudența citată).

58 Presupunând chiar că există, după cum susține reclamanta, o interacțiune între scăderea numărului de trimiteri poștale, pe de o parte, și creșterea numărului de comunicații electronice și o largă răspândire a conexiunilor internet în bandă largă în Austria, pe de altă parte, aceste fapte nu demonstrează în niciun fel că, în lumina criteriilor prevăzute în Decizia 2005/15 și în jurisprudența citată la punctul 57 de mai sus, Comisia a săvârșit o eroare vădită de apreciere prin faptul că nu a considerat că serviciile electronice nu erau substituibile serviciilor poștale în cauză. Astfel, rezultă din considerentul (17) al deciziei atacate, Comisia a analizat substituibilitatea, în temeiul normelor de concurență ale Uniunii, în special pe baza caracteristicilor produselor, a prețului lor și a utilizării căreia îi sunt destinate. În considerentul (18) al deciziei atacate, Comisia a constatat, ca răspuns la afirmația reclamantei potrivit căreia utilizarea internetului și a benzii largi era foarte importantă în Austria, că rezulta că caracteristicile și utilizarea prevăzută a facturilor pe hârtie și a facturilor electronice variau considerabil. Aceste considerații nu sunt puse în discuție de eventuala existență a unei interacțiuni între scăderea numărului de trimiteri poștale, pe de o parte, și creșterea numărului de comunicații electronice și larga răspândire a conexiunilor internet în bandă largă, pe de altă parte.

59 În ceea ce privește argumentația potrivit căreia rezultă din cuprinsul punctului 2.3.2 din studiul ACM că [*confidențial*] % din întreprinderile de comunicații trimit facturi electronice și că [*confidențial*] % din aceste întreprinderi primesc facturi electronice, trebuie să se constate că, potrivit punctului 1.2 din acest studiu, numai [*confidențial*] % din toți actorii întrebați au considerat mesajul electronic ca fiind un substitut al scrisorilor, în timp ce [*confidențial*] % au considerat scrisorile și mesajele electronice ca fiind atât substituibile între ele, cât și complementare, iar [*confidențial*] % au considerat că mesajul electronic completează scrisorile, nu le substituie. Această argumentație nu poate demonstra, așadar, existența unei erori vădite de apreciere a Comisiei privind definirea pieței relevante. Pe de altă parte, în măsura în care reclamanta susține că Comisia nu a făcut nicio distincție între diferitele tipuri de facturi, trebuie arătat, pe de o parte, că, în considerentul (18) al deciziei atacate, Comisia a examinat mai multe moduri de facturare electronică și, pe de altă parte, că reclamanta nu a demonstrat că, în cadrul procedurii administrative, făcuse ea însăși o asemenea distincție pentru a stabili caracterul substituibil al distribuirii electronice în raport cu distribuirea poștală. Prezentarea repartizării scrisorilor în Austria, care figurează în anexa la cererea sa, la care face trimitere reclamanta, nu este suficientă în această privință.

60 *Tertio*, în măsura în care reclamanta arată că Comisia nu a ținut cont în mod suficient de rezultatele testului MI dispus de reclamantă, trebuie să se constate că Comisia a examinat aceste rezultate în considerentul (20) al deciziei atacate și că le-a respins, considerând că, deși aceste rezultate păreau să indice că corespondența pe suport de hârtie și corespondența electronică aparțineau aceleiași piețe relevante, anumite aspecte tehnice ale modelului de sondaj determinau îndoieli cu privire la validitatea rezultatelor. Temeinicia acestei respingeri va fi examinată mai jos, în cadrul celui de al treilea aspect al

prezentului motiv, întemeiat pe interpretarea pretins eronată a testului MI și a datelor privind evoluția cantităților și a prețurilor care rezultă din analiza de impact, precum și pe încălcarea obligației de motivare.

61 *Quarto*, reclamanta susține că studiile întocmite în urma solicitărilor Comisiei înseși concluzionează că există o substituibilitate între cele două modele de distribuire, poștală și electronică. În opinia reclamantei, studiul societății WIK-Consult intitulat „Main developments in the postal sector (2010-2013)” [„Principalele evoluții în sectorul poștal (2010-2013)”], din august 2013 (denumit în continuare „Studiul WIK 2013”), arată expres că există o substituire a distribuirii poștale fizice cu distribuirea electronică și că există astfel o concurență. Studiul elaborat de Nikali intitulat „The substitution of letter mail in targeted communication” („Substituirea corespondenței prin poștă în comunicarea țintită”) și studiul elaborat de Copenhagen Economics intitulat „Main developments in the postal sector (2008-2010)” [„Principalele evoluții în sectorul poștal (2008-2010)”] ar ajunge la rezultate similare.

62 În această privință, trebuie să se constate, pe de o parte, că, întrucât nu a depus aceste studii la Tribunal, reclamanta nu poate demonstra că Comisia a săvârșit o eroare vădită de apreciere privind definirea pieței relevante. Trimiterea din cadrul notelor de subsol de la paginile 34 și 39 ale cererii introductive la site-uri internet privind studiile întocmite de Nikali și de Copenhagen Economics nu pot compensa nedepunerea acestor documente invocate în susținerea acțiunii, în conformitate cu articolul 43 alineatul (4) din Regulamentul de procedură al Tribunalului din 2 mai 1991. Pe de altă parte, în măsura în care o parte a studiului WIK 2013 a fost depusă de Comisie, trebuie să se constate că acest studiu consideră posibilitatea de distribuire electronică un motiv al unei eventuale reduceri a cererii pe piețele serviciilor poștale. În acest studiu se constată însă și că, în ceea ce privește situația concurenței pe piața corespondenței poștale, intensitatea concurenței rămâne slabă, iar prestatorii tradiționali păstrează o poziție dominantă. Pe această bază nu se poate concluziona, așadar, că Comisia a constatat în mod eronat că nu există o expunere directă la concurență a respectivelor servicii poștale.

63 *Quinto*, în măsura în care, în această privință, reclamanta susține că Comisia a urmat o decizie a autorității franceze în domeniul concurenței în care voce peste protocol internet („voice over IP” – VoIP) ar fi fost considerată substituibilă telefoniei fixe și, prin urmare, ca aparținând aceleiași piețe, trebuie să se constate că nu a furnizat niciun element care să permită stabilirea faptului că această decizie era comparabilă în speță. Pe de altă parte, în ceea ce privește argumentul reclamantei potrivit căruia, în circulara de informare în materia concurenței din mai 2014, Comisia ar fi confirmat că substituirea electronică avea efecte directe asupra sectorului poștal, este suficient să se constate că în circulara respectivă s-a indicat expres că aceasta nu este obligatorie pentru Comisie. În sfârșit, contrar susținerilor reclamantei, faptul că, în cadrul Comisiei, unitatea competentă, denumită anterior „Servicii poștale”, a fost redenumită „Servicii online și servicii poștale” nu permite în niciun fel să se stabilească că Comisia a săvârșit o eroare vădită de apreciere privind definirea pieței relevante. Faptul că unitatea din cadrul Comisiei este denumită „Servicii online și servicii poștale” nu constituie un element de analiză a pieței relevante care poate dovedi că aceste servicii sunt în concurență directă.

64 *Sexto*, în cadrul argumentației potrivit căruia Comisia nu a ținut cont de faptul că adaptarea serviciului universal la condiții reale ale pieței făcea obiectul unor discuții, reclamanta se referă la un document de reflecție al autorității de reglementare germane datat noiembrie 2014 și la un document de reflecție al European regulators group for postal services (Grupul european al autorităților de reglementare pentru serviciile poștale, EGRP) datat septembrie 2014. În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, legalitatea unui act atacat se apreciază în funcție de elementele de fapt și de drept care există la data la care actul a fost adoptat (a se vedea Hotărârea din 28 martie 2000, T. Port/Comisia, T-251/97, Rec., EU:T:2000:89, punctul 38 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 10 aprilie 2008, Deutsche Telekom/Comisia, T-271/03, Rec., EU:T:2008:101, punctul 244 și jurisprudența citată). În speță, trebuia deci ca în principiu să se întemeieze pe cadrul normativ astfel cum rezulta din actele pertinente la momentul adoptării deciziei atacate. Dat fiind că documentele de

reflecție în discuție sunt ulterioare adoptării de către Comisie, la 2 aprilie 2014, a deciziei atacate, nu se poate concluziona că Comisia a săvârșit o eroare vădită de apreciere privind definirea pieței relevante neținând cont de acestea. În plus, reclamanta nu a demonstrat că la data adoptării deciziei atacate existau în Uniune sau în Austria proiecte de viitoare modificări ale cadrului normativ în discuție.

65 Pe de altă parte, în măsura în care reclamanta subliniază în această privință că, potrivit considerentului (40) al Directivei 2004/17, ar trebui să se ia în considerare efectele unei deschideri către concurență, actuală sau viitoare, trebuie arătat că, în temeiul articolului 30 alineatul (1) din această directivă, piețele vizate nu sunt supuse acestei directive dacă, în statul membru în care este efectuată prestația, ea este direct expusă concurenței, pe piețe la care accesul nu este limitat. Examinarea expunerii directe la concurență trebuie, așadar, să fie efectuată pe baza elementelor disponibile în momentul adoptării deciziei care încheie procedura prevăzută la articolul 30 din Directiva 2004/17, o nouă cerere în conformitate cu această procedură nefiind exclusă în viitor.

66 Primul aspect trebuie, așadar, respins.

Cu privire la al doilea aspect al motivului, întemeiat pe o apreciere eronată a pretinselor obstacole privind substituibilitatea facturării electronice și a facturării poștale, precum și a situației pieței

67 Reclamanta susține, făcând trimitere la studiul ACM, că Comisia a săvârșit erori prin faptul că ar fi constatat, în considerentele (18) și (19) ale deciziei atacate, obstacole în calea substituibilității facturării electronice și a facturării poștale și că aprecierea sa privind situația pieței este eronată.

68 Trebuie să se arate că, în considerentul (18) al deciziei atacate, Comisia a considerat, în esență, că caracteristicile și utilizarea căreia îi sunt destinate facturile pe hârtie și facturile electronice ar varia considerabil întrucât, pe de o parte, pentru a putea trimite sau primi o factură electronică, de exemplu, care ar permite o gestionare automată, ar putea fi necesare anumite infrastructuri suplimentare, în special în cazul facturilor electronice B2B. Aceste infrastructuri ar putea presupune recurgerea la un prestator de servicii extern sau la o aplicație internă specială, utilizarea unei semnături electronice etc. Pe de altă parte, utilizarea facturii electronice ar putea fi asociată unei serii de servicii cu valoare adăugată și altor avantaje, care permit, de exemplu, un tratament automatizat și finanțarea plăților de către terți. În considerentul (19) al deciziei atacate, Comisia a arătat că, începând din ianuarie 2014, facturarea electronică devenise obligatorie *de iure* la nivel federal în raporturile dintre întreprinderi și guvern și că, în acest caz, nu se ridica problema substituibilității, expeditorii neavând posibilitatea să opteze pentru o distribuire poștală. În plus, ar exista și alte situații similare în care facturile electronice ar deveni obligatorii *de facto* la cererea unui număr mare de consumatori sau de furnizori.

69 În primul rând, în ceea ce privește constatările Comisiei din considerentul (18) al deciziei atacate, reclamanta susține că Comisia nu a ținut cont de faptul că marea majoritate a facturilor trimise electronic ar fi mesaje electronice cu document atașat în format PDF, care nu ar avea nicio caracteristică și nicio utilizare care să le depășească pe cele ale unei facturi trimise pe cale poștală pe suport de hârtie.

70 În această privință, trebuie să se constate că rezultă din cuprinsul punctului 2.3.2 din studiul ACM, la care s-a referit Comisia în nota de subsol nr. 14 din decizia atacată, inserată în considerentul (18), că există diferite modele de facturare electronică, care se diferențiază în funcție de nivelul de automatizare. Potrivit acestui studiu, există, pe de o parte, procese semiautomatizate prin intermediul internetului care utilizează facturi PDF, portaluri internet sau un prestator de servicii și, pe de altă parte, o facturare electronică automatizată integral ca proces a ordinului de plată integrat pe deplin. Din acest studiu rezultă că, deși procesul semiautomatizat prin intermediul internetului care utilizează facturi PDF este formatul de comunicare preferat în raporturile B2C, o mare parte a întreprinderilor care utilizează facturarea electronică au utilizat deja portaluri internet, iar prestatorii de servicii sunt

utilizați în special pentru facturarea electronică B2B la nivel european. În această privință, studiul ACM precizează că există prestatori de servicii care securizează caracterul original al unui document utilizând o semnătură electronică. În plus, potrivit studiului ACM, pentru a primi și pentru a trimite facturi electronice, întreprinderile utilizează soluții ale unui prestator de servicii extern sau o aplicație internă specială, programată în acest sens.

71 Având în vedere aceste constatări din studiul ACM pe care reclamanta le-a transmis Comisiei, nu se poate concluziona că Comisia a constatat în mod eronat, în considerentul (18) al deciziei atacate, că, pentru a putea trimite sau primi o factură electronică, anumite infrastructuri suplimentare puteau fi necesare, iar utilizarea facturării electronice ar putea fi asociată unei serii de servicii cu valoare adăugată și altor avantaje.

72 În al doilea rând, în ceea ce privește constatările Comisiei care figurează în considerentul (19) al deciziei atacate, reclamanta susține că partea din piață reprezentată de facturile trimise la nivel federal în raporturile dintre întreprinderi și guvern nu reprezintă decât [*confidențial*] % și că aceasta poate, așadar, să nu fie luată în considerare în aprecierea definirii pieței relevante. În plus, nu ar fi oportun și nici conform cu deciziile anterioare ale Comisiei să se țină cont de situațiile în care facturile electronice ar deveni obligatorii *de facto*. Mai mult, Comisia nu ar fi arătat în niciun fel care ar fi partea de piață vizată și nici efectele pe care aceasta le-ar avea asupra definirii pieței relevante.

73 În această privință, *primo*, trebuie arătat că, deși facturile trimise la nivel federal în raporturile întreprinderilor cu guvernul pot fi considerate neglijabile din cauza volumului redus, nu este mai puțin adevărat că Comisia putea să considere fără să săvârșească o eroare în acest sens că exista o astfel de facturare pentru care nu se punea problema substituibilității.

74 *Secundo*, în măsura în care Comisia a considerat că existau alte situații similare în care facturile electronice deveniseră obligatorii *de facto* în urma unei cereri importante din partea consumatorilor sau a furnizorilor, trebuie să se constate că, în nota de subsol nr. 15 din decizia atacată, inserată în considerentul (19) al deciziei menționate, aceasta a făcut trimitere la punctul 2.3.2 din studiul ACM. Din acest studiu rezultă că alegerea întreprinderilor privind modul de facturare depinde printre altele de schimbul dintre întreprinderi, de experiența din rețeaua de furnizori sau de cererea clienților. Potrivit studiului ACM, motivele economice pentru care facturarea electronică este utilizată depind în principal de forțe externe pieței, și anume o cerere importantă din partea clienților sau a furnizorilor sau o inițiativă guvernamentală prin care devine obligatorie.

75 Având în vedere această trimitere la studiul ACM, situația *de facto* la care s-a referit Comisia rezultă, în mod corespunzător cerințelor legale, din decizia atacată. În legătură cu partea de piață vizată de această situație, trebuie amintit că, având în vedere competențele de investigație limitate ale Comisiei în cadrul procedurii la care se referă articolul 30 din Directiva 2004/17 și faptul că sarcina probei revine reclamantei (a se vedea punctele 40 și 41 de mai sus), nu se poate pretinde ca Comisia să depășească constatările efectuate de reclamantă în cerere. În această privință, trebuie de asemenea arătat că rezultă din considerentul (16) al deciziei atacate că autoritățile austriece nu au putut furniza informații complementare în susținerea afirmațiilor reclamantei (a se vedea punctul 50 de mai sus). În legătură cu efectele acestei situații *de facto* asupra definirii pieței relevante, rezultă din considerentul (30) al deciziei atacate, potrivit căruia Comisia a definit piața relevantă a produselor în special pe baza informațiilor menționate în considerentul (19) al acestei decizii, că acest aspect este un element care a fost luat în considerare de Comisie pentru a defini piața relevantă. În plus, nimic nu permite să se considere că criteriile prevăzute pentru definirea pieței relevante (a se vedea punctele 56 și 57 de mai sus) exclud luarea în considerare a unei situații *de facto*. În sfârșit, în măsura în care reclamanta susține că această luare în considerare nu este conformă cu deciziile anterioare ale Comisiei, pe lângă faptul că nu furnizează nicio indicație în ceea ce privește deciziile Comisiei care ar fi de natură să susțină argumentația sa, reclamanta nu formulează niciun argument care ar putea să demonstreze că Comisia era obligată să respecte în speță propria practică decizională. În consecință, această argumentație nu poate fi primită.

76 Prin urmare, al doilea aspect al motivului trebuie respins.

Cu privire la al treilea aspect al motivului, întemeiat pe interpretarea eronată a testului MI și a datelor privind evoluția cantităților și a prețurilor care rezultă din analiza de impact, precum și pe încălcarea obligației de motivare

77 Acest aspect cuprinde două critici. Prima critică privește aprecierea testului MI, a cărui efectuare a fost dispusă de reclamantă pentru a-și susține cererea. A doua obiecție este întemeiată pe o interpretare eronată a datelor prezentate de reclamantă privind evoluția cantităților și a prețurilor care rezultă din analiza de impact.

– Cu privire la prima critică, întemeiată pe o interpretare eronată a testului MI și pe o încălcare a obligației de motivare

78 Reclamanta susține că, în considerentul (20) al deciziei atacate, Comisia, pe de o parte, a interpretat în mod eronat testul MI, a cărui efectuare a fost dispusă de reclamantă în ceea ce privește piața scrisorilor adresate B2X la nivel național și care ar demonstra că distribuirea poștală și distribuirea electronică aparțin aceleiași piețe și, pe de altă parte, și-a încălcat obligația de motivare.

79 Din dosar rezultă că sondajul care include testul MI, care face parte din studiul ACM, a fost efectuat pe un eșantion de 451 de întreprinderi și că acesta cuprindea două tipuri diferite de întrebări. Pe de o parte, printr-o serie de întrebări directe, întreprinderile au fost chestionate cu privire la practica în materie de gestionare a corespondenței comerciale. Aspectul central era cel dacă aceste întreprinderi și-ar trimite corespondența prin mijloace electronice dacă prețul timbrării unei scrisori ar crește de la 62 de cenți la 65,1 cenți. Întreprinderile trebuiau să aleagă dintre șapte răspunsuri diferite, și anume nicio schimbare, schimbarea totală sau o schimbare care vizează 10, 20, 30, 50 sau 75 % din toate scrisorile. Pe de altă parte, erau adresate și întrebări indirecte, care nu priveau direct reacția la creșteri de preț. Întreprinderile trebuiau să selecteze dintre două servicii diferite, definite printr-o serie de caracteristici, serviciul pe care l-ar alege.

80 În considerentul (20) al deciziei atacate, Comisia a indicat următoarele:

„Solicitantul a efectuat un test al monopolistului ipotetic folosind date de sondaj colectate de la 451 de firme austriece. Sondajul a inclus un set de întrebări indirecte prin care se urmărea determinarea preferințelor pentru corespondența pe suport de hârtie sau electronică cu ajutorul unor tehnici de analiză conjoint. Conform rezultatelor, o majorare de 5 % a tarifelor poștale ar reduce cererea pentru expedierea de scrisori cu [*confidențial*] %. Deși rezultatele respective par să indice faptul că atât corespondența pe suport de hârtie, cât și cea electronică aparțin aceleiași piețe relevante, există unele aspecte tehnice legate de forma sondajului care pun sub semnul întrebării validitatea rezultatelor. De exemplu, setul de caracteristici pentru definirea produselor a fost ales într-un fel care ar putea determina o anumită favorizare a mijloacelor de comunicație electronice. Ipotezele controversate nu par a fi utilizate în literatura economică relevantă care aplică tehnica analizei conjoint și nu este posibilă evaluarea impactului acestora asupra scăderii estimate de [*confidențial*] %.”

81 În primul rând, reclamanta afirmă că Comisia și-a încălcat obligația de motivare prin faptul că nu ar fi arătat pentru ce motiv, în opinia sa, s-ar putea determina o anumită favorizare a mijloacelor de comunicație electronice și care erau ipotezele controversate în literatura economică.

82 În această privință, în legătură cu motivele care figurează în decizia atacată pe baza cărora Comisia a constatat o anumită favorizare a mijloacelor de comunicație electronice, trebuie arătat că Comisia a indicat în considerentul (20) al deciziei atacate că, de exemplu, modul în care alesese ansamblul acestor caracteristici pentru a defini produsele o determinaseră să facă o astfel de constatare. În ceea

ce privește ipotezele controversate, din considerentul (20) al deciziei atacate rezultă că era vorba despre cele menționate în sondajul respectiv, iar nu despre ipotezele controversate menționate în literatura economică.

83 Este adevărat că lipsa de precizie, în decizia atacată, a criticilor Comisiei legate de rezultate testului MI poate părea regretabilă. Cu toate acestea, ținând cont de contextul în care a fost adoptată decizia atacată, caracterizat printre altele de un termen determinat pentru adoptarea unei decizii definitive (a se vedea punctul 40 de mai sus), Comisia nu și-a încălcat în speță obligația de a motiva în mod suficient decizia atacată, conform cerințelor jurisprudenței menționate la punctele 20 și 46 de mai sus. În această privință ar fi excesiv să se solicite o descriere detaliată a criticilor privind fiecare caracteristică aleasă în sondajul în discuție sau referitoare la fiecare ipoteză controversată menționată în aceasta. Acest lucru este cu atât mai adevărat cu cât reclamanta a fost strâns implicată în procedura administrativă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 iulie 2008, Bertelsmann și Sony Corporation of America/Impala, C-413/06 P, Rep., EU:C:2008:392, punctele 179 și 180 și jurisprudența citată). Astfel, din dosar rezultă că, după ce a depus, la 2 decembrie 2013, chestionarele pe care sondajul respectiv era bazat, expertul angajat de reclamantă responsabil cu acest sondaj a avut o întâlnire cu serviciile Comisiei la 6 martie 2014. Apoi, a doua zi, Comisia a trimis proiectul de decizie acestui expert și l-a discutat cu el în cadrul unei întâlniri care a avut loc la 28 martie 2014. Proiectul de decizie examinat în cadrul ședinței din 28 martie 2014, care a fost depus de Comisie în urma măsurilor de organizare a procedurii dispuse de Tribunal (a se vedea punctul 12 de mai sus), cuprindea deja textul considerentului (20) al deciziei atacate.

84 Pe de altă parte, trebuie să se constate că atât criteriile formulate de Comisie în ceea ce privește alegerea caracteristicilor pentru a defini produsele, cât și cele privind ipotezele controversate vizează partea din sondajul respectiv referitoare la întrebările indirecte. Faptul că reclamanta a afirmat, în cererea sa introductivă, că Comisia a analizat, în considerentul (20) al deciziei atacate, numai întrebările indirecte, nu și întrebările directe, este un indiciu suplimentar care permite să se constate că raționamentul Comisiei era cunoscut de reclamantă.

85 În al doilea rând, reclamanta reproșează Comisiei că a interpretat în mod eronat testul MI și nu a prezentat rapoarte de expertiză sau sondaje care ar putea contrazice sondajele sale. Potrivit reclamantei, deși testul MI include întrebări directe și indirecte, Comisia nu a analizat întrebările directe adresate clienților, care aveau un rol important. Făcând trimitere la practica Comisiei și la comunicarea privind definirea pieței, reclamanta afirmă că Comisia utilizează în mod obișnuit studiile de marketing puse la dispoziția sa de întreprinderile vizate în calitate de probă a definirii pieței, ceea ce aceasta nu ar fi făcut în speță. Rezultatele sondajului în rândul clienților privind o întrebare directă ar demonstra că [*confidențial*] % din întreprinderile întrebate ar substitui, în cazul creșterii minime a prețurilor, în totalitate sau parțial, trimiterile lor de scrisori prin poștă cu trimiteri electronice și că [*confidențial*] % din întreprinderile chestionate ar continua să efectueze trimiteri poștale. Aceste rezultate ar corespunde cu cele ale unui alt studiu, efectuat în 2012, privind Austria. În plus, potrivit datelor reclamantei, chiar dacă prețurile ar rămâne aceleași, [*confidențial*] % din întreprinderile chestionate aveau intenția să trimită în viitor facturile pe cale electronică. Comisia nu ar fi ținut seama de faptul că o asemenea tendință de a înlocui serviciile poștale cu servicii electronice în cazul majorării costurilor de expediție ar exista și în Regatul Unit și în Germania, astfel cum ar rezulta din datele obținute de autoritatea de reglementare a poștei din Regatul Unit și din studiul societății WIK-Consult intitulat „Nachfrage nach Postdienstleistungen von Geschäftskunden” („Cererea de servicii poștale a clienților profesioniști”), din 2009 (denumit în continuare „Studiul WIK 2009”). În ceea ce privește criticile Comisiei referitoare la întrebările indirecte, reclamanta susține că aceste întrebări au fost adresate, utilizând o metodă de sondaj recunoscută, pentru a aprofunda analiza situației. Conform comunicării privind definirea pieței, toate produsele percepute de consumator drept substituibile ar fi fost incluse în sondajul în rândul clienților și nu ar fi existat, așadar, o favorizare a mijloacelor de comunicație electronice.

86 Cu titlu introductiv, trebuie amintit (a se vedea punctele 38-41 de mai sus) că, pe de o parte, pentru a defini piața relevantă, Comisia dispune de o largă putere de apreciere, care nu poate face obiectul decât al unui control restrâns de către instanța Uniunii și că, pe de altă parte, sarcina probei pentru a defini piața relevantă revine reclamantei.

87 *Primo*, trebuie amintit că, contrar a ceea ce susține reclamanta, Comisia nu contestă că un test MI poate fi util pentru examinarea substituibilității produselor sau serviciilor. În acest sens, Comisia a indicat că a aplicat metoda privind definirea pieței astfel cum este prevăzută în comunicarea privind definirea pieței (a se vedea punctul 33 de mai sus). Este cert că testul MI este, în principiu, una dintre metodele prevăzute de această comunicare. Potrivit punctului 15 din această comunicare, o modalitate de a efectua identificarea evantaiului de produse percepute de consumator ca substituibile poate fi gândită ca un exercițiu mental care presupune o variație ușoară, dar de durată a prețurilor relative și care evaluează reacțiile posibile ale clienților. Reiese din cuprinsul punctului 17 din această comunicare că întrebarea care se pune este dacă clienții părților s-ar orienta spre produse de substituire ușor accesibile sau spre furnizori stabiliți în altă parte în cazul unei majorări ușoare, de 5-10 %, dar permanente a prețurilor relative ale produselor avute în vedere pe teritoriile vizate. În cazul în care substituibilitatea este suficientă pentru a face neprofitabilă mărirea prețurilor din cauza scăderii vânzărilor, produse substituibile și zone suplimentare se includ în piața relevantă. Conform punctelor 39-41 din comunicarea menționată, testele cantitative care se înscriu în cadrul diverselor abordări econometrice și statistice (de exemplu, estimarea elasticității cererii unui produs, sondaje pentru a cunoaște punctul de vedere al clienților și al concurenților sau studii de piață comunicate de părți) pot fi elemente relevante pentru aprecierea substituibilității a două produse din punctul de vedere al cererii.

88 În această privință, trebuie amintit că din nota de subsol nr. 7 din Decizia 2005/15 rezultă că, atunci când definește piața relevantă, Comisia ia în considerare numai produsele ușor substituibile produselor considerate. Produsele ușor substituibile sunt cele spre care s-ar îndrepta consumatorii ca răspuns la o creștere modestă, însă semnificativă a prețului produsului considerat, de exemplu de 5 %. Potrivit notei de subsol menționate, aceasta permite Comisiei să aprecieze situația concurenței în contextul unei piețe relevante constituite din toate produsele spre care consumatorii produselor avute în vedere s-ar întoarce fără dificultate. Tot potrivit notei de subsol menționate, aceasta nu înseamnă însă că Comisia nu ia în considerare constrângerile asupra comportamentului concurențial al entităților vizate care rezultă din existența unor produse de înlocuire imperfecte, și anume cele către care un consumator nu s-ar întoarce ca răspuns la o creștere modestă, însă semnificativă a prețului produselor luate în considerare, de exemplu de 5 %. Aceste efecte ar fi luate în considerare odată ce piața a fost definită și părțile de piață au fost stabilite.

89 *Secundo*, în ceea privește argumentația reclamantei potrivit căreia Comisia nu a prezentat rapoarte de expertiză sau sondaje care ar putea contrazice sondajele sale, este suficient să fie amintit că sarcina probei că condițiile prevăzute la articolul 30 alineatul (1) din Directiva 2004/17 sunt îndeplinite revine solicitantului și statului membru vizat (a se vedea punctul 41 de mai sus). Nu revine, așadar, Comisiei sarcina să efectueze propriile studii.

90 *Tertio*, în ceea ce privește argumentația reclamantei potrivit căreia Comisia nu ar fi analizat întrebările directe ale sondajului, și aceasta trebuie respinsă. Din faptul că, în considerentul (20) al deciziei atacate, Comisia a arătat că sondajul în discuție includea un ansamblu de întrebări indirecte și că aceasta nu a menționat expres ca exemple decât critici privind conceperea întrebărilor indirecte ale sondajului nu se poate deduce că Comisia nu a analizat întrebările directe ale sondajului. Astfel, pe de o parte, termenul „includea” nu exclude posibilitatea ca, în afară de întrebările indirecte, și alte întrebări să fi făcut parte din sondajul în cauză, Comisia solicitându-i de altfel în mod expres expertului desemnat de reclamantă să efectueze această investigație chestionarele referitoare la aceasta din urmă cuprinzând întrebări directe și indirecte. Pe de altă parte, deși modul de redactare a considerentului (20) al deciziei atacate conține critici în ceea ce privește aspectele tehnice al modelului de sondaj ca atare, nu se poate concluziona că aceste critici nu privesc decât partea referitoare la întrebările indirecte ale sondajului.

91 *Quarto*, reclamanta susține că Comisia a apreciat eronat rezultatele obținute grație întrebării directe centrale adresate în cadrul sondajului respectiv, prin care întreprinderile participante au fost invitate să indice dacă ar trimite scrisorile pe cale electronică în cazul în care prețul timbrării unei scrisori ar crește de la 62 de cenți la 65,1 cenți.

92 După cum s-a constatat deja (a se vedea punctul 79 de mai sus), ca răspuns la această întrebare, întreprinderile trebuiau să aleagă dintre șapte răspunsuri diferite, și anume nicio schimbare, schimbarea totală sau o schimbare care vizează 10, 20, 30, 50 sau 75 % din toate scrisorile. În considerentul 20 al deciziei atacate, Comisia s-a limitat să menționeze în această privință că, deși rezultate investigației în cauză păreau să indice că corespondența pe suport de hârtie și corespondența electronică aparțineau aceleiași piețe relevante, anumite aspecte tehnice ale modelului de sondaj determinau îndoieli cu privire la validitatea rezultatelor. În memoriul în apărare, Comisia a precizat că faptul că întreprinderile participante trebuiau să indice, în măsura în care aveau în vedere trecerea de la distribuirea poștală la distribuirea electronică, un procentaj de minimum 10 % din volumul corespondenței putea să conducă la supraestimarea amplorii tendinței de a face o asemenea trecere în cazul creșterii prețului. În plus, Comisia a adăugat, în memoriul în apărare, că sondajul în ansamblu prezenta o importantă denaturare în ceea ce privește mărimea întreprinderilor participante în comparație cu repartizarea mărimii întreprinderilor în economia austriacă.

93 Pe de o parte, ca răspuns la critica Comisiei legată de faptul că alegerea unei valori minime de 10 % din volumul corespondenței putea conduce la o supraestimare, reclamanta răspunde că alegerea procentajului în sondaj era legată de volumului corespondenței și că acesta din urmă era legat de condițiile pieței. Potrivit reclamantei, clienții care aleg trimiterea electronică a scrisorilor nu trimit electronic doar o scrisoare, ci un procent determinat din volumul de corespondență. În plus, din rezultatele studiului ACM ar rezulta că [*confidențial*] % din întreprinderile participante trimiteau între 100 și 1 000 de scrisori pe lună, inclusiv facturi. Astfel, 5 % din acest volum de trimiteri echivala numai cu un total de 5 până la 50 de scrisori pe lună. Un volum de trimiteri de 10 % ar echivala, așadar, cu 10 până la 100 de scrisori și ar reprezenta mai bine condițiile pieței. În plus, rezultatele altor studii de test MI efectuate în Regatul Unit și în Germania ar fi demonstrat că s-ar putea observa migrații masive în cazul creșterii prețului. Potrivit reclamantei, alegerea unui prag de 10 % era, așadar, deja o estimare prudentă. Reclamanta afirmă că, deși permisese alegerea unui prag minim de 5 % pentru reconversie, tendința de a adopta distribuirea electronică ar fi fost chiar mai importantă. În sfârșit, analiza rezultatelor investigației nu ar fi fost efectuată în raport cu volumul trimiterilor, ci cu numărul de întreprinderi participante. În raport cu volumul trimiterilor, scăderea în cazul majorării ipotetice de 5 % ar fi fost chiar mai importantă.

94 Această argumentație nu demonstrează însă că aprecierea Comisiei care figurează în considerentul (20) al deciziei atacate, potrivit căreia anumite aspecte tehnice legate de forma sondajului pun sub semnul întrebării validitatea rezultatelor, este eronată.

95 Astfel, după cum afirmă Comisia, trimiterea la numărul de scrisori expediate de întreprinderile participante nu susține afirmația reclamantei potrivit căreia o valoare minimă de 10 % ar fi reflectat mai bine realitatea de pe piață, cu atât mai mult cu cât din cuprinsul punctului 3.4.1 din studiul ACM rezultă că [*confidențial*] % din întreprinderile participante trimiteau cel puțin 1 000 de scrisori pe lună, și anume [*confidențial*] % între 1 000 și 2 499 de scrisori, [*confidențial*] % între 2 500 și 4 999 de scrisori, [*confidențial*] % între 5 000 și 9 999 de scrisori și [*confidențial*] % peste 10 000 de scrisori. În ceea ce privește rezultatele studiilor efectuate în Regatul Unit și în Germania, astfel cum afirmă Comisia, pe lângă faptul că acestea nu privesc piața austriacă și că nu sunt, așadar, contrar susținerilor reclamantei, pertinente pentru definirea pieței relevante, din cuprinsul punctului 3.4.1 din studiul ACM rezultă că aceste studii priveau aspectul dacă întreprinderile respective aveau intenția clară sau mai degrabă aveau tendința să treacă la transmiterea electronică în cazul majorării prețului și nu priveau, așadar, aspectul amplorii unei astfel de schimbări. În plus, în ceea ce privește studiul efectuat în

Germania, și anume studiul WIK 2009, din acesta reiese că rezultatul sondajului efectuat în cadrul acestui studiu a fost interpretat în sensul că, în cazul creșterii prețului, întreprinderile au o tendință mai mare să schimbe prestatorul decât să recurgă la transmiterea electronică.

96 În măsura în care reclamanta susține că, dacă ar fi avut permisiunea să aleagă un prag de 5 % pentru reconversia minimă, tendința de a adopta distribuirea electronică ar fi fost chiar mai importantă, trebuie să se constate că această argumentație nu a fost în niciun fel dovedită și trebuie, așadar, să fie respinsă ca vădit nefondată. În plus, trebuie arătat că, presupunând chiar că argumentația în discuție este admisă, nivelul pe care l-ar fi putut avea această tendință nu rezultă nicidecum din dosar. Situația este similară în ceea ce privește argumentul reclamantei potrivit căruia scăderea volumului distribuirii poștale ar fi fost și mai importantă dacă analiza rezultatelor sondajului ar fi fost efectuată în raport cu volumul trimiterilor.

97 Pe de altă parte, ca răspuns la critica Comisiei referitoare la faptul că, în opinia sa, sondajul în ansamblu prezenta o importantă denaturare în ceea ce privește mărimea întreprinderilor participante în comparație cu repartizarea mărimii întreprinderilor în economia austriacă, reclamanta afirmă că întreprinderile participante erau reprezentative pentru condițiile reale ale pieței și volumele de trimiteri pe piața distribuitorilor de scrisori. Ea subliniază că din studiul ACM rezultă că mai ales marile întreprinderi efectuează expedieri de scrisori, micile întreprinderi având volume inferioare de trimiteri. Potrivit reclamantei, dacă sondajul ar fi fost efectuat ținând cont de repartizarea în funcție de mărime a întreprinderilor în economie, aceasta ar fi avut drept consecință denaturarea într-o mai mare măsură a realității pieței. Reclamanta ar avea în fișierul său de clienți profesioniști 5 641 de clienți și 160 dintre aceștia ar expedia pe an scrisori care corespund unui cuantum de [*confidențial*] % din volumul total de trimiteri. Având în vedere condițiile reale de pe piață, ar fi corect să fie chestionate întreprinderile care generează un volum de trimiteri adecvat, iar nu cele care nu au niciun rol pe piață. În total, 57 din cei 160 de clienți profesioniști-cheie ai reclamantei ar fi participat la sondaj, ceea ce corespunde unui volum estimat de [*confidențial*] % din volumul de trimiteri al ansamblului clienților săi profesioniști. În plus, reclamanta ar fi înglobat în sondaj micile întreprinderi care expediau mai puțin de 100 de trimiteri pe lună, care nu atingeau decât un cuantum de [*confidențial*] % din volumul de trimiteri, în valoare de 8,4 %, întrucât banca sa de date nu ar include expeditorii poștali care își depun ei înșiși scrisorile la o filială a poștei. Sondajul ar constitui, așadar, o reprezentare completă a condițiilor pieței. Pe de altă parte, reclamanta susține că este posibil ca marile întreprinderi să aibă mai degrabă tendința să adopte transmiterea electronică. Cu toate acestea, în opinia sa, chiar dacă doar un număr redus dintre marii săi clienți profesioniști adoptă transmiterea electronică, acest lucru ar putea determina costuri de infrastructură a rețelei potențial repercutate asupra restului expeditorilor, ceea ce ar putea determina acești expeditori să adopte ei înșiși distribuirea electronică.

98 Această argumentație nu demonstrează însă că aprecierea Comisiei care figurează în considerentul (20) al deciziei atacate, potrivit căreia anumite aspecte tehnice legate de forma sondajului pun sub semnul întrebării validitatea rezultatelor, este eronată.

99 Astfel, dat fiind că reclamanta deținea o parte de piață de aproximativ [*confidențial*] % din piața serviciilor poștale de scrisori adresate B2X la nivel național, ceea ce este constant, trebuie să se constate că aproape toate întreprinderile austriece erau clienți ai reclamantei. După cum afirmă Comisia, dat fiind că reclamanta consideră ea însăși plauzibil că întreprinderile de o anumită dimensiune au mai degrabă tendința să adopte distribuirea electronică, faptul că sondajul se concentrează pe marile întreprinderi presupune riscul ca acesta să nu reflecte în mod corespunzător intențiile întreprinderilor mici și mijlocii cliente. În ceea ce privește, sub acest aspect, afirmația reclamantei că, chiar dacă doar un număr redus dintre marii săi clienți profesioniști adoptă transmiterea electronică, acest lucru ar putea determina costuri de infrastructură a rețelei potențial repercutate asupra restului expeditorilor, aceasta trebuie respinsă ca nedovedită. Astfel, reclamanta arată ea însăși că prețurile sale sunt strict reglementate și că, în consecință, o creștere a prețurilor este posibilă numai cu autorizarea autorității de reglementare.

100 În plus, după cum afirmă Comisia, chiar presupunând că volumul trimiterilor poștale ale întreprinderilor participante este criteriul corect, se pare că sondajul realizat la întreprinderile participante nu a ținut cont de raporturile de dimensiune. Astfel, din statisticile austriece depuse de Comisie rezultă că în Austria existau aproximativ 311 000 de întreprinderi în 2011. După cum s-a constatat deja (a se vedea punctul 99 de mai sus), aproape toate aceste întreprinderi erau clienți ai reclamantei. Având în vedere cele ce precedă, reclamanta nu poate afirma fără să ofere nicio explicație în acest sens că luarea în considerare a 5 641 de clienți înscriși în fișierul său garanta o alegere reprezentativă a întreprinderilor participante în raport cu volumul trimiterilor poștale. Dimpotrivă, alegerea numai a întreprinderilor înscrise în fișierul clienților profesioniști ai reclamantei poate acorda o pondere mai mare întreprinderilor care au un volum ridicat de trimiteri poștale, întrucât se poate considera că întreprinderile cu un volum de trimiteri poștale redus au un interes mai mic să fie înscrise în fișierul menționat. În plus, în timp ce din cuprinsul punctului 3.4.1 al studiului ACM rezultă că [*confidențial*] % din întreprinderile participante aveau un volum de corespondență mai mare de 10 000 de trimiteri pe lună, în replică, reclamanta a indicat că numai [*confidențial*] % din acești 5 641 de clienți aveau un asemenea volum. Pe de altă parte, marile întreprinderi printre cele 451 de întreprinderi participante la sondaj au fost puternic favorizate și în măsura în care, potrivit reclamantei, 57 din 160 de mari întreprinderi din fișierul său cu clienți au participat la sondaj și întrucât, din cele 5 481 de întreprinderi rămase, numai 394 au participat. După cum afirmă Comisia, reclamanta nu a demonstrat nici că micile întreprinderi care expediază mai puțin de 100 de scrisori pe lună au fost suprareprezentate în sondaj, contrar celor afirmate de reclamantă. Astfel, în timp ce, potrivit reclamantei, [*confidențial*] % din cei 5 461 de clienți din fișierul său erau întreprinderi mici, în sondajul în cauză, acest segment reprezenta numai [*confidențial*] % din întreprinderile participante.

101 În măsura în care reclamanta susține, în această privință, că rezultatele testului MI ar corespunde cu cele ale unui alt studiu efectuat în 2012 privind Austria, întrucât nedepunând acest studiu nu a dovedit un asemenea fapt, această argumentație trebuie respinsă ca nefondată.

102 *Quinto*, reclamanta susține că din sondajul efectuat rezultă că [*confidențial*] % din clienții săi prognozau că în viitor, chiar dacă prețurile ar rămâne aceleași, vor înlocui distribuirea poștală de scrisori cu o distribuirea electronică. Această argumentație trebuie să fie respinsă. Astfel, trebuie arătat că un asemenea rezultat, în definitiv foarte general, era viciat de aceleași carențe tehnice precum cele care viciau rezultatele obținute ca răspuns la întrebarea directă centrală privind testul MI.

103 *Sexto*, reclamanta susține că întrebările indirecte au fost adresate, utilizând o metodă de sondaj recunoscută, pentru a aprofunda analiza situației. Conform comunicării privind definirea pieței, toate produsele percepute de consumator drept substituibile ar fi fost incluse în sondajul în rândul clienților și nu ar fi existat, așadar, o favorizare a mijloacelor de comunicație electronice.

104 După cum s-a constatat deja (a se vedea punctul 79 de mai sus), din dosar reiese că sondajul care include testul MI includea și întrebări indirecte. Prin aceste întrebări, care nu priveau direct reacția lor la creșterea prețului, întreprinderile trebuiau să selecteze, dintre două servicii diferite definite printr-o serie de caracteristici, serviciul pe care l-ar alege. În considerentul 20 al deciziei atacate, Comisia a menționat în această privință că, deși rezultate investigației în cauză păreau să indice că corespondența pe suport de hârtie și corespondența electronică aparțineau aceleiași piețe relevante, anumite aspecte tehnice ale modelului de sondaj determinau îndoieli cu privire la validitatea rezultatelor. În opinia sa, de exemplu, setul de caracteristici pentru definirea produselor a fost ales într-un fel care ar putea determina o anumită favorizare a mijloacelor de comunicație electronice. În memoriul în apărare, Comisia a precizat că întrebările indirecte adresate clienților erau organizate sub forma unor „pachete” care includeau, în plus față de alegerea între distribuirea electronică și distribuirea poștală, aspecte subiective care presupuneau o apreciere privind, de exemplu, protecția mediului, cerințele legale sau securitatea. Acest mod de a adresa întrebări ar presupune riscul de a determina în realitate întreprinderea participantă să exprime o anumită preferință. În plus, ar fi vădit că o parte dintre aceste elemente de apreciere erau formulate astfel încât privilegiau distribuirea electronică.

105 Reclamanta contestă aceste critici și arată că numeroase studii menționate la punctul 2.3.2 din studiul ACM stabilesc că, în plus față de preț, expeditorii țin cont și de alte preferințe pentru a lua o decizie. Pe baza rezultatelor acestor studii, considerații legate de mediu, de securitate și de cerințele legale ar constitui preferințe demonstrate empiric. Acest lucru ar fi conform cu metoda obișnuită și recunoscută științific de a integra aceste preferințe în sondaj. Potrivit reclamantei, diferitele preferințe ale expeditorului au fost luate în considerare în mod echilibrat în sondaj.

106 Această argumentație nu demonstrează că aprecierea Comisiei privind aspectele tehnice ale modelului de sondaj este eronată. Nu rezultă că Comisia a săvârșit erori considerând că organizarea întrebărilor indirecte sub forma unor „pachete” care includeau, în plus față de alegerea între distribuirea electronică și distribuirea poștală, aspecte subiective care presupuneau o apreciere putea denatura rezultatele sondajului. Astfel, după cum afirmă Comisia, luarea în considerare a unor asemenea aspecte subiective a putut împiedica întreprinderile participante să își exprime adevărata preferință pentru distribuirea electronică sau distribuirea poștală. Deși este adevărat că alte studii citate la punctul 2.3.2 din studiul ACM au menționat printre aspectele favorabile unei distribuiri electronice și alte preferințe ale întreprinderilor, nu este mai puțin adevărat că din studiul ACM nu rezultă că aceste preferințe diferite au fost deja utilizate în același mod în literatura economică relevantă aplicând tehnica analizei conjoint, după cum a constatat Comisia în considerentul (20) al deciziei atacate. În plus, limitându-se să afirme că aceste preferințe diferite au fost luate în considerare în mod echilibrat în studiul ACM, reclamanta nu a dovedit în niciun fel că aceasta era situația în speță.

107 Prima critică trebuie, așadar, să fie respinsă.

– Cu privire la a doua critică, întemeiată pe o interpretare eronată a datelor privind evoluția cantităților și a prețurilor care rezultă din analiza de impact

108 Reclamanta susține că Comisia a constatat în mod eronat, în considerentul (21) al deciziei atacate, că datele privind evoluția cantităților și a prețurilor care rezultă din analiza de impact prezentate de reclamantă nu ar permite să se confirme că distribuirea electronică și distribuirea poștală erau substitute reale. Analiza de impact ar reprezenta o analiză a reducerii cererii în urma „impactului” constituit de majorarea prețurilor de către reclamantă, intervenită în mai 2011 și autorizată de autoritatea de reglementare. Potrivit reclamantei, elasticitatea cererii într-un cuantum de [*confidențial*] % în cazul creșterii prețului cu 5 % care ar rezulta din testul MI rămânea la același nivel cu elasticitatea produsă de creșterea prețurilor care a avut loc în mai 2011, care ar fi de [*confidențial*] % sau de [*confidențial*] %, în funcție de prestarea de servicii aleasă.

109 În considerentul (21) al deciziei atacate, Comisia a indicat următoarele:

„Solicitantul a furnizat, de asemenea, grafice de evoluție a cantităților și a prețurilor care sugerau o sensibilitate a cantităților la prețuri mult mai mică decât cea raportată în analiza sondajului. Pentru a clarifica această contradicție aparentă, solicitantului i s-a cerut să furnizeze datele reale utilizate pentru realizarea graficelor și să cuantifice sensibilitatea cererii. Sensibilitatea cererii calculată de către solicitant pe baza acestor date reale a variat între [*confidențial*] % și [*confidențial*] %, în funcție de tehnica utilizată. Cu toate acestea, solicitantul nu a utilizat analiza econometrică standard pentru a ajunge la rezultatele respective. Rezultatele preliminare ale unei analize separate efectuate de serviciile noastre pe baza aceluiași set de date și cu ajutorul unor tehnici econometrice standard de estimare a cererii din literatura economică sugerează că sensibilitatea cantităților la schimbările de preț poate fi chiar de 3,1 %.”

110 În nota de subsol inserată la a patra teză a considerentului (21) al deciziei atacate se arată:

„În analiza cererii, prețul este, în general, considerat o variabilă endogenă. Această endogenitate trebuie controlată sub aspectul sensibilității asociate a cantităților la prețuri pentru a fi considerată o estimare neinfluențată a elasticității. Solicitantul nu a efectuat acest tip de control al endogenității și nu a justificat în mod corespunzător exogenitatea prețurilor, presupunând în mod nejustificat că prețurile erau exogene.”

111 Mai precis, reclamanta susține că Comisia utilizează și analize de impact ca probe a definirii piețelor. Potrivit reclamantei, nu ar exista o contradicție aparentă în ceea ce privește rezultatele investigației efectuate în cadrul studiului ACM. În analiza de impact, aceasta ar fi făcut o distincție, pentru motive de ordin practic și pentru considerații tehnice legate de impozitul pe cifra de afaceri, între scrisorile standard depuse într-o mare filială, care ar intra sub incidența obligației de serviciu universal, și cele depuse direct într-un centru de triere, care nu ar intra sub incidența obligației de serviciu universal, ci ar fi supuse la plata TVA-ului. Pentru mai 2011, aceasta ar fi calculat o elasticitate a cererii de [*confidențial*] % pentru o majorare de preț de 1 % în ceea ce privește scrisorile standard nesupuse obligației de serviciu universal și de [*confidențial*] % în ceea ce privește cele supuse obligației de serviciu universal. O creștere de preț invocată de 5 % în cadrul unui test MI ar conduce la o scădere a cererii de scrisori standard de [*confidențial*] % și, respectiv, [*confidențial*] %. Rezultatul testului MI, care ar fi stabilit o elasticitate a cererii de [*confidențial*] %, ar fi, așadar, concludent. Potrivit reclamantei, analiza de impact a fost confirmată de două controale de verosimilitate, și anume o analiză econometrică simplă și o analiză econometrică complementară. În sfârșit, reclamanta susține că analizele econometrice pe care Comisia le-ar fi făcut pe baza datelor pe care i le furnizase nu ar fi corespunzătoare și nici suficiente pentru a nega caracterul fiabil și comprehensibil al acestor analize. În timp ce rezultatul primei analize a Comisiei s-ar situa în același ordin de mărime ca elasticitățile cererii măsurate de reclamantă, și anume [*confidențial*] %, a doua analiză ar fi eronată din cauza utilizării unor variabile fără legături și a unor date de periodicități diferite.

112 Această argumentație nu demonstrează că aprecierea Comisiei este afectată de o eroare vădită.

113 Astfel, în primul rând, în ceea ce privește argumentația potrivit căreia Comisia utilizează și analize de impact ca probe ale definirii piețelor, trebuie să se constate că Comisia nu a contestat utilitatea unei astfel de analize pentru a defini piața relevantă. Comisia a indicat că a aplicat metoda privind definirea pieței astfel cum este prevăzută în comunicarea privind definirea pieței (a se vedea punctul 33 de mai sus). Potrivit punctului 38 din această comunicare, unul dintre elementele pe care Comisia le consideră relevante pentru aprecierea substituibilității a două produse la nivelul cererii constituie dovada unei substituiri într-un trecut recent. Conform acestui punct, în anumite cazuri este posibilă analiza elementelor legate de evenimente sau de șocuri produse de curând pe piață și care reprezintă exemple reale de substituție între două produse. Același punct indică faptul că, în cazul în care este disponibilă, această informație este în general fundamentală pentru definirea pieței. Tot potrivit punctului 38 din comunicarea privind definirea pieței, dacă prețurile relative au fost deja modificate în trecut (toate celelalte condiții menținându-se, pe de altă parte), reacțiile în termeni de cantitate solicitată vor fi determinante pentru stabilirea existenței substituibilității.

114 În al doilea rând, în ceea ce privește argumentația potrivit căreia Comisia a constatat în mod eronat că exista o contradicție aparentă între rezultatele sondajului efectuat de reclamantă și cele ale analizei de impact efectuate de aceasta din urmă din cauza faptului că graficele evoluției cantităților și a prețurilor utilizate în cadrul analizei de impact indicau o sensibilitate net mai mică a cantităților la prețuri în raport cu cea indicată în analiza sondajului în cauză, și aceasta trebuie respinsă.

115 Astfel, după cum afirmă Comisia, din graficele pe care i le-a furnizat reclamanta rezultă că cererea începuse să scadă în aprilie 2011, și anume înainte ca reclamanta să majoreze prețurile în mai 2011. Deși este adevărat că cererea a continuat să scadă în mai 2011, este cert că nu se poate exclude că motivele excepționale care determinaseră o scădere încă din luna aprilie, și anume, potrivit

reclamantei, decalajele dintre unii dintre marii săi clienți, au contribuit de asemenea într-o anumită măsură la scăderea din mai 2011, astfel încât Comisia a putut să considere în mod întemeiat că sensibilitatea cantităților la preț era net inferioară în raport cu cea indicată în analiza sondajului în cauză.

116 În schimb, în măsura în care Comisia susține că reclamanta ar fi trebuit să ia în considerare numai luna mai 2011, nu și perioada cuprinsă între aprilie și iunie 2011, din cauza faptului că creșterea prețului analizată ar fi intrat în vigoare la 1 mai 2011, argumentația sa nu poate fi primită. Astfel, chiar dacă rezultă din materialul publicitar al reclamantei din februarie 2011 și depus de Comisie că creșterea prețurilor care a avut loc la 1 mai 2011 fusese adusă la cunoștința publicului cu mult timp înainte, trebuie menționat că acest lucru nu poate repune în discuție afirmația reclamantei potrivit căreia clienții săi reacționează în mod diferit la creșteri de preț.

117 În al treilea rând, reclamanta susține că a efectuat, pentru susținerea rezultatelor analizei de impact, două controale de verosimilitate, și anume o analiză econometrică simplă și o analiză econometrică complementară. În opinia sa, analiza econometrică simplă a datelor sub forma unei analize de regresie susținea elasticitățile cererii calculate potrivit formulei standard. În această analiză, efectele sezoniere care puteau fi observate în sectorul poștal ar fi fost controlate de o variabilă fictivă. Din această analiză rezulta o elasticitate de [*confidențial*] % în condițiile unei creșteri a prețului de 5 %. Rezultatul analizei econometrice complementare ar fi o elasticitate de [*confidențial*] % în condițiile unei creșteri a prețului de 5 %. Cu titlu suplimentar, reclamanta ar fi prezentat Comisiei o evaluare a doctrinei standard privind elasticitățile cererii în sectorul poștal care ar confirma și elasticitățile măsurate de reclamantă în prezența unei creșteri de preț de 1 %. Potrivit reclamantei, Comisia a criticat numai analiza econometrică complementară, pentru motivul că aceasta nu ar constitui o analiză econometrică standard. În această analiză, reclamanta ar fi efectuat o analiză a regresiei utilizând volumul de scrisori ca variabilă dependentă explicată și prețul scrisorilor ca variabilă independentă explicativă. Într-o asemenea situație ar exista endogenitate, întrucât variabila explicativă ar exercita o influență asupra variabilei explicate. Cu toate acestea, contrar presupunerilor Comisiei, în studiile științifice ale sectorului poștal, problema cunoscută a endogenității ar fi acceptată. Ipoteza ar fi că prețurile scrisorilor sunt exogene, fapt care ar fi confirmat de analizele depuse de reclamantă. Analiza econometrică complementară ar fi confirmată de faptul că aceasta conduce la aceleași rezultate ca alte analize ale reclamantei, printre care analiza econometrică simplă, care, potrivit reclamantei, nu era viciată de problema endogenității întrucât nu includea prețul ca variabilă explicativă. Contrar afirmațiilor Comisiei, utilizarea unei analize econometrice standard nu ar fi deci necesară.

118 *Primo*, în ceea ce privește argumentul potrivit căruia Comisia a criticat numai analiza econometrică complementară pentru motivul că aceasta nu ar reprezenta o analiză econometrică standard, iar nu analiza econometrică simplă, trebuie să se constate că din considerentul (21) al deciziei atacate nu rezultă că critica formulată de Comisie privind lipsa analizei econometrice standard nu ar privi analiza econometrică complementară efectuată de reclamantă. Astfel, constatând în considerentul menționat că, în pofida faptului că sensibilitatea cererii calculate de reclamantă prin intermediul datelor reale varia între [*confidențial*] % și [*confidențial*] %, în funcție de tehnica utilizată, reclamanta nu utilizase totuși analiza econometrică standard pentru producerea acestor rezultate, Comisia nu a făcut distincție în niciun fel între analiza econometrică simplă și analiza econometrică complementară efectuate de reclamantă. Din nota de subsol inserată la a patra teză a considerentului (21) al deciziei atacate (a se vedea punctul 110 de mai sus) rezultă mai degrabă că Comisia a respins cele două analize econometrice ale reclamantei din cauza faptului că aceasta din urmă nu luase în considerare aspectul endogenității prețurilor și nu dovedise suficient că prețurile erau exogene.

119 *Secundo*, în ceea ce privește argumentul reclamantei potrivit căruia analiza econometrică simplă nu era viciată de aspectul endogenității prețurilor, întrucât aceasta nu integra prețul ca variabilă explicativă, și ar fi, așadar, în orice caz, o analiză valabilă, trebuie să se constate, după cum afirmă Comisia, că, prin această analiză, reclamanta urmărea să dovedească sensibilitatea cererii la prețuri sau reacția în termeni cantitativi la impactul cauzat de majorarea prețurilor de la 1 mai 2011. Astfel, din analiza

menționată rezultă că, potrivit reclamantei, modelarea cererii de corespondență poștală prin intermediul econometriei ar permite cuantificarea scăderii cererii datorate majorării prețului, izolând acest efect de alți factori. Această analiză ar conține și un rezultat privind scăderea volumului datorată majorării prețului. După cum a arătat reclamanta în ședință, datele luate în considerare în cadrul analizei econometrice simple se refereau chiar la perioada vizată de creșterea prețului de la 1 mai 2011. Analiza econometrică simplă a reclamantei trebuia, așadar, să conțină factorul „preț”.

120 *Tertio*, în măsura în care reclamanta susține că, în studiile științifice privind sectorul poștal, problema cunoscută a endogenității este acceptată și că ipoteza este că prețurile scrisorilor sunt exogene, ea se limitează să facă trimitere la un studiu despre care consideră că susține teza sa, fără să îl depună însă. În această privință, trebuie arătat că Comisia a depus studiul în discuție, care este consacrat elasticității prețurilor pe piața poștală a Statelor Unite. După cum afirmă Comisia, dat fiind contextul normativ total diferit, rezultatele acestui studiu nu sunt utile pentru piața austriacă. În plus, din acest studiu rezultă că, inclusiv pentru piața americană, ipoteza exogenității prețurilor este considerată incorectă.

121 De asemenea, în măsura în care reclamanta afirmă că a prezentat Comisiei o evaluare a doctrinei standard privind elasticitățile cererii în sectorul poștal care ar confirma și elasticitățile măsurate de aceasta în prezența unei creșteri a prețului de 1 %, limitându-se să facă referire la o listă de studii științifice fără a le depune însă, reclamanta nu a dovedit în niciun fel că Comisia a respins în mod eronat analizele sale econometrice. Pe de altă parte, trebuie să se constate că niciunul dintre aceste studii științifice nu privește piața austriacă.

122 Reclamanta susține și că rezultatele analizelor sale de regresie pot fi evaluate utilizând două criterii de calitate. Primul ar fi testul t. Potrivit reclamantei, în cazul în care rezultatul testului t, și anume pragul p (probabilitate), este inferior unei valori de 0,05 sau de 5 %, variabila este considerată semnificativă din punct de vedere statistic. În prezenta cauză, toate valorile p ale celor două analize ale reclamantei ar fi mai mici de 0,05. Al doilea criteriu de calitate ar fi coeficientul de stabilire R^2. Acesta ar indica procentajul de fluctuație în variabila explicată care ar putea fi explicat prin ecuația de regresie și, așadar, prin variabilele explicative. Cu cât R^2 ar fi mai aproape de valoarea 1, cu atât puterea explicativă a factorului de influență examinat ar fi mai importantă. Cu cât forța explicativă a factorului de influență ar fi mai mare, cu cât regresia ar fi mai bună. Potrivit reclamantei, pragurile mai mari de 0,2 ar fi acceptabile, pragurile mai mari de 0,4 ar reprezenta estimări bune și pragurile mai mari de 0,5 ar indica o foarte bună evaluare a regresiei. Reclamanta menționează că, în speță, cele două analize ale sale ating praguri excelente, și anume analiza econometrică simplă pragul de 0,92 și analiza econometrică complementară pragul de 0,88.

123 În această privință, trebuie să se constate că, în răspuns la o întrebare adresată de Tribunal în cadrul ședinței, reclamanta a arătat că valorile p și pragurile R^2 nu puteau rezolva problema endogenității. Nici testul t și nici coeficientul R^2 nu oferă indicii privind legătura de cauzalitate dintre diferiții factori utilizați în analizele de regresie și scăderea cantitativă, care constituie chiar aspectul central al unei analize a elasticității cererii.

124 În al patrulea rând, reclamanta susține că rezultatele celor două analize econometrice realizate de Comisie prin intermediul datelor pe care ea le-a prezentat sunt eronate. Potrivit reclamantei, Comisia nu a arătat motivele pentru care a utilizat variabilele alese. În plus, aceste analize de regresie nu priveau decât perioada care se încheia în 2012, iar Comisia ar fi utilizat perioade de observații și periodicități diferite, care nu ar corespunde niciunei analize econometrice standard. În ceea ce privește prima analiză de regresie a Comisiei, reclamanta afirmă că prețul scrisorilor explică volumul de scrisori, cum este cazul în analiza sa econometrică complementară. Prima analiză de regresie ar demonstra și că volumul scrisorilor scădea cu 10,15 %, un rezultat comparabil cu cele depuse de reclamantă. În ceea ce privește a doua analiză de regresie a Comisiei, aceasta din urmă ar fi procedat la o estimare cu variabile instrumentale. Ea ar fi înlocuit atât variabila „costuri de expediție”, cât și variabila „linii fixe de mare viteză/linii de abonați și propagare” cu alte două variabile, respectiv „modificarea produsului intern brut (PIB)” și „prețul energiei electrice pentru clienții industriali”. Potrivit reclamantei, pentru a putea

constitui un instrument, variabila „costuri de expediție” trebuie să aibă o legătură statistică cu variabila „prețul energiei electrice pentru clienții industriali”, situație care nu s-ar regăsi totuși în speță. Lipsa unei legături pe termen lung ar fi confirmată de testele standard de cointegrare.

125 Această argumentație nu demonstrează că constatarea Comisiei din considerentul (22) al deciziei atacate, conform căreia nu există dovezi solide și concludente că distribuirea electronică și distribuirea poștală sunt substituibile în mod real, este eronată. Astfel, trebuie amintit că sarcina probei în privința aspectului că condițiile prevăzute la articolul 30 alineatul (1) din Directiva 2004/17 sunt îndeplinite revine solicitantului și statului membru vizat, Comisia nedispunând decât de competențe limitate (a se vedea punctul 41 de mai sus). În consecință, Comisia nu avea obligația să efectueze propriile analize în speță.

126 În orice caz, trebuie amintit că din ultima teză a considerentului (21) al deciziei atacate rezultă expres (a se vedea punctul 109 de mai sus) că analiza efectuată de serviciile Comisiei nu a condus decât la rezultate preliminare. În scrisoarea din 4 aprilie 2014 adresată reclamantei, Comisia a arătat în această privință că analiza sa nu trebuie considerată o analiză definitivă a pieței poștale în Austria și că metode mai detaliate sau date mai bune ar putea conduce la rezultate diferite. În consecință, constatările privind analiza efectuată de serviciile Comisiei, care figurează în ultima teză a considerentului (21) al deciziei atacate, constituie motive complementare celor prezentate în restul acestui considerent. Prin urmare, chiar presupunând că această analiză este eronată, acest fapt nu poate avea drept consecință că decizia atacată este viciată de o eroare vădită de apreciere.

127 În măsura în care reclamanta a susținut, în ședință, că Comisia a încălcat dreptul său de a fi ascultată prin faptul că nu i-a permis accesul la datele și la calculele sale econometrice înainte de adoptarea deciziei atacate, trebuie arătat că această argumentație este inadmisibilă, întrucât, în temeiul articolului 48 alineatul (2) din Regulamentul de procedură din 2 mai 1991, care corespunde articolului 84 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, pe parcursul procesului, invocarea de motive noi este interzisă, cu excepția cazului în care acestea se bazează pe elemente de fapt și de drept care au apărut în cursul procedurii, situație care nu se regăsește în speță. În orice caz, o asemenea argumentație este și neîntemeiată, întrucât rezultă dintr-o scrisoare a expertului desemnat de reclamantă adresată Comisiei și datată 1 aprilie 2014 că, chiar dacă aceasta din urmă nu permisese accesul la toate datele sale, ea îi oferise totuși posibilitatea acestui expert să discute despre analiza sa econometrică.

128 Se impune respingerea celei de a doua critici și, așadar, a celui de al treilea aspect al motivului.

Cu privire la al patrulea aspect al motivului, întemeiat pe posibilitatea de a transfera majorările de costuri asupra clienților

129 Reclamanta susține că decizia atacată este viciată de lipsa motivării privind constatarea din considerentul (24) al acesteia potrivit căreia reclamanta ar putea transfera majorările de costuri asupra clienților săi. În opinia sa, prețurile sunt strict reglementate și a depus documente exhaustive care demonstrează că, în cazul creșterii prețurilor, clienții săi ar adopta o distribuire alternativă. Ținând seama de dinamica pieței, concluzia Comisiei potrivit căreia reclamanta ar avea o poziție dominantă ar fi lipsită de temei și nu ar fi nici motivată suficient. În plus, potrivit unui sondaj de satisfacție din 2003, [*confidențial*] % din marii săi clienți participanți ar fi menționat substituirea prin mijloace electronice ca fiind motivul reducerii volumului lor de corespondență distribuită de reclamantă. Potrivit reclamantei, Comisia nu ar fi prezentat nicio probă care să dovedească că, contrar rezultatelor prezentate de aceasta, reducerea dimensiunii generale a pieței scrisorilor nu avea legătură cu creșterea substituirii prin mijloace electronice. În opinia reclamantei, deși Comisia are în vedere consolidarea comunicărilor și a trimiterilor fără hârtie în locul trimiterilor poștale, ea neagă orice legătură între scăderea numărului de trimiteri de scrisori prin poștă și creșterea numărului de trimiteri electronice.

130 Trebuie amintit că, în considerentul (24) al deciziei atacate, Comisia a afirmat următoarele:

„Poșta austriacă ar putea transfera majorările de costuri asupra clienților care, dată fiind preferința lor intrinsecă pentru distribuirea poștală, nu ar avea o altă opțiune decât să suporte majorarea prețurilor. Din același motiv, poziția în mod clar dominantă a Poștei austriece nu garantează că posibilele scăderi de costuri vor fi repercutate asupra clienților.”

131 În nota de subsol inserată la prima teză a considerentului (24) al deciziei atacate, Comisia a indicat că o creștere a tarifului fusese instituită în mai 2011, în urma aprobării de către autoritățile naționale competente a unei cereri a reclamantei.

132 În această privință, trebuie amintit că obligația de motivare constituie o normă fundamentală de procedură, care trebuie distinsă de problema temeiniciei motivării, aceasta din urmă fiind o componentă a legalității pe fond a actului în litigiu (a se vedea Hotărârea din 22 martie 2001, Franța/Comisia, C-17/99, Rec., EU:C:2001:178, punctul 35 și jurisprudența citată). Din argumentația reclamantei rezultă că aceasta din urmă invocă în esență, în cadrul prezentului aspect al motivului, o încălcare a normelor fundamentale de procedură și, pe de altă parte, netemeinicia motivării.

133 În primul rând, în ceea ce privește pretinsa încălcare a obligației de motivare, trebuie arătat că constatările Comisiei din considerentul (24) al deciziei atacate îndeplinesc cerințele obligației de motivare, enunțate la punctele 20 și 46 de mai sus. Astfel, pe de o parte, în ceea ce privește constatarea potrivit căreia reclamanta ar putea transfera majorările de costuri asupra clienților care, dată fiind preferința lor intrinsecă pentru distribuirea poștală, nu ar avea o altă opțiune decât să suporte majorarea prețurilor, din nota de subsol inserată la prima teză a considerentului (24) al deciziei atacate, care face trimitere la creșterea prețului care a avut loc în mai 2011 la cererea reclamantei, rezultă că Comisia estima că o asemenea repercutare ar fi posibilă chiar ținând cont de faptul că o creștere a prețurilor trebuia aprobată de autoritățile naționale competente. Pe de altă parte, în ceea ce privește motivarea privind constatarea potrivit căreia reclamanta deține o poziție dominantă pe piața austriacă, trebuie să se constate că, în considerentul (23) al deciziei atacate, Comisia a arătat, făcând trimitere la o scrisoare a reclamantei din 2 decembrie 2013, potrivit căreia aceasta din urmă evaluase la [*confidențial*] % partea sa de piață pe piața corespondenței comerciale naționale, că reclamanta deținea marea majoritate a pieței corespondenței pe suport de hârtie.

134 În al doilea rând, în ceea ce privește argumentația reclamantei care repune în discuție temeinicia constatărilor din considerentul (24) al deciziei atacate, nici aceasta nu poate fi primită. Astfel, *primo*, în ceea ce privește argumentul potrivit căruia reclamanta ar fi depus documente exhaustive care demonstrează că, în cazul creșterii prețurilor, clienții săi ar adopta o distribuire alternativă, trebuie să se constate, pe de o parte, că reclamanta nu face trimitere la niciun element de probă precis în susținerea afirmației sale și, pe de altă parte, că argumentația sa privind testul MI și prezentarea graficelor evoluției cantităților și a prețurilor a fost deja respinsă în cadrul examinării celui de al treilea aspect al prezentului motiv. *Secundo*, în ceea ce privește argumentul potrivit căruia, ținând seama de dinamica pieței, concluzia Comisiei potrivit căreia reclamanta avea o poziție dominantă era eronată, din examinarea celui de al doilea aspect al prezentului motiv rezultă că Comisia nu a săvârșit o eroare constatând, în considerentele (18) și (19) ale deciziei atacate, obstacole în calea substituibilității facturării electronice și a facturării poștale, precum și situația pieței. *Tertio*, în ceea ce privește afirmația că, potrivit unui sondaj de satisfacție din 2013, [*confidențial*] % din marii clienți ai reclamantei participanți menționaseră substituirea prin mijloace electronice drept motivul scăderii volumului lor de corespondență distribuită de reclamantă, trebuie menționat că, limitându-se să indice rezultatul acestui sondaj de satisfacție, reclamanta nu reușește să demonstreze în niciun fel că Comisia a săvârșit o eroare vădită de apreciere concluzionând că distribuirea electronică și distribuirea poștală nu erau substitute reale. *Quarto*, în măsura în care reclamanta susține că Comisia nu a prezentat nicio probă, s-a amintit deja că sarcina probei în privința aspectului că condițiile prevăzute la articolul 30 alineatul (1) din Directiva 2004/17 sunt îndeplinite revine solicitantului și statului membru vizat, Comisia nedispunând decât de competențe limitate (a se vedea punctul 41 de mai sus). *Quinto*,

contrar afirmațiilor reclamantei, Comisia nu a negat în niciun fel existența unei corelații între scăderea volumului trimiterilor de scrisori prin poștă și creșterea volumului de trimiteri electronice. Astfel, Comisia a arătat în considerentul (26) al deciziei atacate că, deși unul dintre principalele efecte ale utilizării crescânde a mijloacelor de comunicație electronice este reducerea dimensiunii generale a pieței scrisorilor, nu se poate concluziona că mijloacele de comunicație electronice au introdus o concurență directă pe piața distribuirii poștale.

135 Rezultă că al patrulea aspect al prezentului motiv și, așadar, acest motiv în totalitate trebuie să fie respinse.

136 În ceea ce privește cererea de audiere în calitate de martor a autorului studiului ACM și al analizei de impact (a se vedea punctul 43 de mai sus), având în vedere cele de mai sus, pe baza actelor din dosar și ținând seama de răspunsurile la întrebările adresate de Tribunal în ședință, Tribunalul se consideră suficient de lămurit și, așadar, în măsură să înțeleagă toate problemele economice vizate pentru a decide dacă aprecierea Comisiei era viciată de o eroare vădită. În consecință, nu se poate da curs acestei cereri în măsura în care vizează prezentul motiv.

Cu privire la al treilea motiv, întemeiat pe o aplicare eronată a Directivei 2004/17 și pe lipsa de motivare privind expunerea directă la concurență pe piața serviciilor poștale pentru scrisori adresate C2X la nivel național

137 Reclamanta susține că Comisia a încălcat articolul 30 din Directiva 2004/17 și a omis să formuleze o motivare prin faptul că ar fi constatat, în considerentele (34)-(42) ale deciziei atacate, că serviciile poștale pentru scrisori adresate C2X la nivel național nu era expuse direct concurenței în Austria. Potrivit reclamantei, Comisia a săvârșit o eroare delimitând piața relevantă. Mai precis, Comisia ar fi considerat în mod eronat că distribuirea electronică și distribuirea poștală nu aparțineau aceleiași piețe C2X naționale. În această privință, reclamanta susține că Comisia, pe de o parte, a luat în considerare cifre inexacte privind utilizarea internetului în Austria și, pe de altă parte, nu a ținut cont nici de studiile depuse de reclamantă, nici de evoluția constantă, nici de substituirea electronică omniprezentă. În sprijinul argumentației sale și pentru a explica studiul ACM și scrisorile reclamantei către Comisie din 8 noiembrie și din 2 decembrie 2013, reclamanta solicită audierea în calitate de martor a expertului său, care este inclusiv autorul studiului ACM.

138 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că obligația de motivare constituie o normă fundamentală de procedură, care trebuie distinsă de problema temeiniciei motivării, aceasta din urmă fiind o componentă a legalității pe fond a actului în litigiu (a se vedea punctul 132 de mai sus). Din argumentația reclamantei rezultă că, în esență, nu invocă o încălcare a obligației de motivare ca încălcare a unei norme fundamentale de procedură. Reclamanta urmărește mai degrabă să repună în discuție temeinicia motivării deciziei atacate prin faptul că Comisia ar fi luat în considerare cifre incorecte și nu ar fi ținut cont de ansamblul datelor relevante care trebuie luate în considerare pentru a aprecia situația în Austria (a se vedea de asemenea punctul 39 de mai sus).

139 Din considerentele (34)-(42) ale deciziei atacate rezultă că Comisia a concluzionat că serviciile poștale pentru scrisori adresate C2X la nivel național nu erau expuse direct concurenței în Austria și că, în consecință, articolul 30 alineatul (1) din Directiva 2004/17 nu se aplica contractelor destinate să permită continuarea acestor activități în Austria. Pentru a ajunge la această concluzie, Comisia a constatat, în considerentele (39) și (40) ale deciziei atacate, că piața produselor în cauză era piața serviciilor poștale pentru scrisori adresate C2X, pentru care partea de piață a reclamantei era de aproximativ [*confidențial*] %. Potrivit considerentului (38) al deciziei atacate, distribuirea electronică și distribuirea poștală pentru scrisori adresate C2X nu aparțin aceleiași piețe. În această privință, Comisia a precizat în considerentul (36) al acestei decizii că, potrivit studiului WIK 2013, aproape 30 % din populația Austriei nu a utilizat niciodată internetul, aproximativ 55 % din populație nu utiliza serviciile

bancare online și 75 % nu completa formulare administrative online. Potrivit considerentului (37) al deciziei atacate, reclamanta nu a furnizat nicio dovadă empirică suplimentară în susținerea afirmațiilor sale și pentru a demonstra substituibilitatea.

140 În primul rând, reclamanta susține că cifrele citate în considerentul (36) al deciziei atacate, extrase din studiul WIK 2013, privind utilizarea internetului în Austria sunt inexacte și nu sunt pertinente în ceea ce privește definirea pieței relevante. Potrivit reclamantei, o notă a Eurostat confirmă că în 2012 numai 17 % din populația austriacă a declarat că nu a utilizat încă internetul. În plus, ar fi potrivit să se ia ca referință familiile. Potrivit Eurostat, 80 % dintre acestea ar fi avut acces la internet în 2013. Între anii 2002 și 2012, procentul de familii care aveau acces la internet în Austria ar fi crescut de la 34 la 79, iar procentul de familii care au aveau acces la internet de mare viteză ar fi crescut de la 10 la 77 între anii 2003 și 2012. În plus, în 2013, 75 % dintre austrieci ar fi utilizat internetul pentru a trimite scrisori, printre care utilizatorii din grupa de vârstă 25-64 de ani ar fi reprezentat cea mai mare parte. Potrivit reclamantei, în ceea ce privește definirea pieței relevante, numai utilizarea funcției de mesagerie electronică prezintă importanță, întrucât, de exemplu, ar putea fi trimise și facturi ca documente atașate în format PDF. Reclamanta adaugă că aceste evoluții sunt de asemenea conforme cu experiența de viață, întrucât, pe de o parte, comunicarea între consumatori s-ar efectua prin mesaje electronice, mesaje scurte (SMS) și alte servicii similare și, pe de altă parte, scrisorile poștale nu ar mai fie scrise decât în cazuri excepționale. În sfârșit, potrivit reclamantei, pentru definirea pieței, este semnificativ că disponibilitatea internetului pentru întreprinderile din Austria se situa aproape de 100 % în 2012.

141 Această argumentație nu demonstrează că aprecierea Comisiei este viciată de o eroare vădită prin faptul că și-ar fi întemeiat aprecierea pe elemente de probă inexacte.

142 Astfel, *primo*, trebuie amintit că sarcina probei în privința aspectului că condițiile prevăzute la articolul 30 alineatul (1) din Directiva 2004/17 sunt îndeplinite revine solicitantului și statului membru vizat, Comisia nedispunând în speță, în raport cu competențele extinse de investigație care îi sunt conferite în cadrul aplicării dreptului Uniunii în materia concurenței de Regulamentul (CE) nr. 1/2003 și de Regulamentul nr. 139/2004, decât de competențe limitate (a se vedea punctul 41 de mai sus). În plus, legalitatea unei decizii a Comisiei adoptate în temeiul articolului 30 din Directiva nr. 2004/17 trebuie apreciată în funcție de informațiile de care Comisia putea dispune la momentul adoptării deciziei respective (a se vedea prin analogie Hotărârea din 15 aprilie 2008, Nuova Agricast, C-390/06, Rep., EU:C:2008:224, punctul 54, Hotărârea din 12 octombrie 2011, Dimos Peramatos/Comisia, T-312/07, EU:T:2011:587, punctul 95, și Hotărârea din 15 iulie 2014, Italia/Comisia, T-463/07, EU:T:2014:665, punctul 108).

143 În speță, trebuie să se constate că, după cum rezultă din considerentul (35) al deciziei atacate, la invitația Comisiei de a-și exprima punctul de vedere privind definirea pieței produselor în cauză, conform articolului 30 alineatul (5) al doilea paragraf din Directiva nr. 2004/17, autoritățile austriece nu au furnizat informații complementare în susținerea afirmațiilor reclamantei.

144 *Secundo*, în ceea ce privește argumentul potrivit căruia cifrele extrase din studiul WIK 2013, privind utilizarea internetului în Austria, sunt inexacte și nu erau pertinente, trebuie să se constate că reclamanta nu repune în discuție datele care rezultă din studiul WIK 2013 în general. Mai exact, reclamanta nu afirmă că acest studiu este bazat pe date eronate. Dimpotrivă, în timpul procedurii administrative, reclamanta este cea care a prezentat studiul respectiv. În plus, în susținerea argumentului său privind expunerea directă la concurență pe piețele B2X și C2X, reclamanta a făcut trimitere la acest studiu pentru a demonstra că, în opinia sa, reducerea volumului de trimiteri poștale trebuie imputată în special substituirii electronice. În definitiv, trebuie arătat că studiul WIK 2009, și anume studiul care precedă studiul WIK 2013, întocmit de aceeași societate de consultanță, a fost citat în mai multe rânduri în studiul ACM al reclamantei.

145 *Tertio*, contrar afirmațiilor reclamantei, în cadrul prezentei definiri a pieței relevante nu pare greșit să se facă trimitere la faptul că aproximativ 55 % din populație nu utiliza serviciile bancare online și că 75 % din populație nu completa formulare administrative online. După cum afirmă Comisia, aceste cifre erau pertinente pentru definirea pieței relevante, întrucât privesc segmente esențiale ale pieței C2X, care include trimiteri între particulari și trimiteri ale particularilor către întreprinderi. În această privință, trebuie arătat de asemenea că argumentul reclamantei că numai utilizarea funcției de mesagerie electronică prezintă importanță, întrucât, de exemplu, ar putea fi trimise și facturi ca documente atașate în format PDF, nu poate fi primit în privința pieței C2X. Astfel, reclamanta nu a demonstrat în niciun fel că trimiterile de facturi de către particulari nu erau neglijabile pe această piață.

146 *Quarto*, în ceea ce privește argumentul reclamantei conform căruia comunicarea între consumatori se efectuează prin mesaje electronice, SMS și alte servicii similare și potrivit căruia scrisorile poștale nu mai sunt scrise decât în cazuri excepționale, trebuie amintit că acesta nu a fost susținut cu elemente de probă. În ceea ce privește, sub acest aspect, un document al autorității de reglementare germane, datat noiembrie 2014, trebuie să se constate că, întrucât a fost depus în stadiul replicii fără nicio justificare privind întârzierea, documentul respectiv trebuie respins ca inadmisibil, în temeiul articolului 48 alineatul (1) din Regulamentul de procedură din 2 mai 1991. În plus, s-a amintit deja că legalitatea actului atacat se apreciază în funcție de elementele de fapt și de drept care există la data la care acesta a fost adoptat (a se vedea punctul 64 de mai sus). Pe de altă parte, reclamanta nici măcar nu afirmă că documentul autorității de reglementare germane se referă la situația din Austria. În sfârșit, după cum afirmă Comisia, din cuprinsul punctului 5.2.2.2 al cererii reclamantei rezultă că aceasta din urmă a expediat în 2012 aproximativ [*confidențial*] de scrisori de la particulari.

147 *Quinto*, în ceea ce privește argumentul reclamantei potrivit căruia pentru definirea pieței este semnificativ că disponibilitatea internetului pentru întreprinderile din Austria se situa aproape de 100 % în 2012, presupunând că este dovedit, trebuie amintit că, pe piața C2X, este deosebit de important ca particularii să dispună de internet pentru a putea să trimită comunicărilor lor electronice.

148 În al doilea rând, reclamanta susține că Comisia nu a ținut cont nici de studiile pe care ea le-a depus, nici de evoluția constantă, nici de substituirea electronică omniprezentă. În această privință, reclamanta face trimitere la prezentarea sa generală a evoluției pieței B2X în cererea introductivă, la studiul WIK 2013, la studiul ACM, la punctul 5 din scrisoarea sa adresată Comisiei la 8 noiembrie 2013 și la punctele 3 și 4 din scrisoarea sa adresată Comisiei la 2 decembrie 2013. În opinia sa, Comisia a evaluat eronat numai studiul WIK 2013 pe care ea l-a depus.

149 Nici această argumentație nu demonstrează că aprecierea Comisiei este viciată de o eroare vădită prin faptul că nu și-ar fi întemeiat aprecierea pe toate datele pertinente care trebuiau luate în considerare.

150 Astfel, *primo*, în măsura în care reclamanta face trimitere la argumentația sa privind definirea pieței B2X, trebuie arătat, pe de o parte, că Comisia a ținut cont de aceasta în cadrul examinării pieței B2X pe care a efectuat-o, astfel cum rezultă din considerentele (14)-(33) ale deciziei atacate, și că a constatat, în cadrul examinării celui de al doilea motiv, că Comisia nu săvârșise vreo eroare vădită de apreciere în această privință. În cadrul prezentului motiv, reclamanta nu a adus niciun element suplimentar. Pe de altă parte, trebuie menționat că, după cum afirmă Comisia, reclamanta nu a demonstrat în niciun fel că sondajele efectuate la întreprinderi și studiile privind structura cererii întreprinderilor se aplicau și la structura cererii particularilor și că reprezentau, așadar, date pertinente care trebuiau luate în considerare de către Comisie cu ocazia examinării definitive a pieței C2X.

151 *Secundo*, în ceea ce privește trimiterea generală la studiul WIK 2013, la studiul ACM, la punctul 5 din scrisoarea sa adresată Comisiei la 8 noiembrie 2013 și la punctele 3 și 4 din scrisoarea sa adresată Comisiei din 2 decembrie 2013, trebuie amintit că, în temeiul articolului 21 din Statutul Curții de Justiție și al articolului 44 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul de procedură din 2 mai 1991,

cererea introductivă trebuie să cuprindă obiectul litigiului și expunerea sumară a motivelor invocate. Potrivit unei jurisprudențe constante, deși textul cererii introductive poate fi susținut și completat, cu privire la aspecte specifice, prin trimiteri la fragmente determinate din înscrisurile anexate acesteia, o trimitere generică la alte înscrisuri, chiar anexate cererii introductive, nu poate suplini lipsa elementelor esențiale ale argumentării în drept care trebuie să fie expuse în cererea introductivă, întrucât nu este de competența Tribunalului să cerceteze și să identifice în anexe motivele și argumentele care ar putea fi considerate temei al acțiunii, anexele având o funcție pur probatorie și de instrument (a se vedea Hotărârea din 9 martie 2015, Deutsche Börse/Comisia, T-175/12, EU:T:2015:148, punctul 354 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 25 martie 2015, Slovenská pošta/Comisia, T-556/08, EU:T:2015:189, punctul 434 și jurisprudența citată). Prin urmare, această trimitere trebuie respinsă ca inadmisibilă.

152 Al treilea motiv trebuie, așadar, să fie respins.

153 În ceea ce privește cererea de audiere în calitate de martor a expertului reclamantei (a se vedea punctul 137 de mai sus), având în vedere cele de mai sus, pe baza actelor din dosar și ținând seama de răspunsurile la întrebările adresate de Tribunal în ședință, Tribunalul se consideră suficient de lămurit și, așadar, în măsură să înțeleagă toate problemele economice vizate pentru a decide dacă aprecierea Comisiei era viciată de o eroare vădită. În consecință, nu se poate da curs acestei cereri în măsura în care vizează prezentul motiv.

Cu privire la al patrulea motiv, întemeiat pe o aplicare eronată a Directivei 2004/17 și pe lipsa de motivare privind expunerea directă la concurență pe piața serviciilor poștale pentru scrisori adresate B2X și C2X la nivel internațional

154 Reclamanta susține că Comisia a încălcat articolul 30 din Directiva 2004/17 și a viciat propria decizie prin nemotivare prin faptul că ar fi constatat, în considerentele (43)-(50) ale deciziei atacate, că serviciile poștale pentru scrisori adresate B2X și C2X la nivel internațional nu erau expuse direct concurenței în Austria. Potrivit reclamantei, Comisia a săvârșit o eroare delimitând piața relevantă pentru aceleași motive precum cele descrise în privința piețelor B2X și C2X naționale. În plus, reclamanta susține că, în orice caz, partea sa pe piața trimiterilor poștale în discuție era sub [*confidențial*] % și că, din cauza unei concurențe puternice, aceasta a continuat să scadă între 2010 și 2012, fapt de care Comisia nu ar fi ținut cont. Potrivit reclamantei, Comisia a respins cererea sa considerând în mod eronat și fără să prezinte explicații suficiente că o separație a pieței relevante în subdomeniile B2X internațional și C2X internațional era necesară. În orice caz, ea ar fi furnizat Comisiei estimări ale părților de piață respective din piețele B2X internațional și C2X internațional. Comisia nu ar fi explicat de ce, în opinia sa, aceste estimări nu erau plauzibile. Cel puțin, urmând propria argumentație, Comisia ar fi trebuit să excludă piața B2X internațională de la aplicarea Directivei 2004/17. În sprijinul argumentației sale și pentru a explica studiul ACM și scrisoarea Comisiei din 2 decembrie 2013, reclamanta solicită audierea în calitate de martor a expertului său, care este inclusiv autorul studiului ACM.

155 Din considerentele (43)-(50) ale deciziei atacate rezultă că Comisia a concluzionat că articolul 30 alineatul (1) din Directiva 2004/17 nu se aplica contractelor destinate să permită continuarea serviciilor poștale de scrisori adresate B2X și C2X la nivel internațional în Austria. Potrivit considerentului (43) al deciziei atacate, Comisia a respins afirmația reclamantei că modul de livrare al corespondenței transfrontaliere era neutru pe plan tehnologic și că serviciile de distribuire electronică și de distribuire poștală aparțineau aceleiași piețe relevante, în esență pentru aceleași motive precum cele descrise în privința serviciile poștale de scrisori adresate B2X și C2X la nivel național. În considerentul (46) al deciziei atacate, Comisia a arătat că concurența pentru curierul poștal transfrontalier era foarte diferită pentru particulari și pentru întreprinderi, că particularii nu aveau în general o altă opțiune reală decât să expedieze corespondența internațională prin intermediul prestatorului lor de serviciu universal și că volumele trimise de particulari erau în general prea reduse

pentru a încuraja noii sosiți să intre pe piață. Potrivit considerentului (47) al deciziei atacate, situația concurențială era determinată și de mărimea și de populația fiecărui oraș, dat fiind că prestatorii de servicii transfrontaliere nu exploatau o rețea de acces la scară națională, ci preluau corespondența în general direct de la adresa clientului. În considerentele (48) și (49) ale acestei decizii, Comisia a indicat că practica anterioară stabilea o distincție între serviciile poștale transfrontaliere pentru piața scrisorilor adresate B2X și serviciile poștale transfrontaliere pentru piața scrisorilor C2X și că nimic nu dovedea că situația este diferită în Austria. În consecință, potrivit Comisiei, două piețe de produse distincte trebuie luate în considerare, și anume serviciile poștale transfrontaliere pentru scrisorile adresate B2X la ieșire și serviciile poștale transfrontaliere pentru scrisori adresate C2X la ieșire. Potrivit considerentului (50) al deciziei atacate, reclamanta nu a putut da informații detaliate în legătură cu părțile sale de piață pe piața relevantă și nici în legătură cu părțile de piață ale principalilor săi concurenți. În același considerent, Comisia a concluzionat că, în lipsa unor informații privind amploarea concurenței pe fiecare dintre aceste piețe, nu era posibil să se concluzioneze că condițiile de acordare a unei excepții în temeiul articolului 30 alineatul (1) din Directiva 2004/17 serviciilor poștale transfrontaliere pentru scrisorile adresate B2X la ieșire și serviciilor poștale transfrontaliere pentru scrisorile adresate C2X la ieșire în Austria erau îndeplinite.

156 În primul rând, în ceea ce privește argumentația reclamantei că Comisia a săvârșit o eroare delimitând piața relevantă pentru aceleași motive precum cele descrise în privința piețelor B2X și C2X naționale, este suficient să se arate că aceste motive au fost deja respinse în cadrul examinării celui de al doilea și a celui de al treilea motiv, care privesc chiar piețele B2X și C2X naționale.

157 În al doilea rând, reclamanta susține că Comisia a respins cererea sa considerând în mod eronat și fără să prezinte explicații suficiente în această privință că o separație a pieței relevante în subdomeniile B2X internațional și C2X internațional era necesară.

158 *Primo*, în ceea ce privește pretinsa încălcare a obligației de motivare, trebuie arătat că, spre deosebire de ceea ce pretinde reclamanta, Comisia nu s-a limitat să facă trimitere generică, în cadrul considerentului (48) al deciziei atacate, la practica sa anterioară. Astfel, pe de o parte, din nota de subsol inserată în considerentul menționat, care face trimitere la nota de subsol nr. 6 din decizia atacată, rezultă că Comisia a făcut trimitere la o cauză anterioară specifică. Pe de altă parte, Comisia a indicat, în considerentele (46), (47) și (49) ale acestei decizii, motivele pentru care, în opinia sa, trebuia stabilită o distincție între serviciile poștale transfrontaliere pentru piața scrisorilor adresate B2X și serviciile poștale transfrontaliere pentru piața scrisorilor adresate C2X. În opinia sa, concurența era foarte diferită și trebuia să se țină cont de faptul că situația concurențială era de asemenea determinată de mărimea sau de populația fiecărui oraș. Potrivit Comisiei, nimic nu demonstra că situația ar fi fost diferită în Austria. În lumina cerințelor menționate la punctele 20 și 46 de mai sus, o asemenea motivare este suficientă pentru a permite persoanelor interesate să cunoască justificările măsurii adoptate și instanței competente să își exercite controlul.

159 *Secundo*, în ceea ce privește argumentația potrivit căreia Comisia a considerat în mod eronat că o separare a pieței relevante în subdomeniile B2X internațional și C2X internațional era necesară, reclamanta se limitează, în esență, să afirme că datele care vizează părțile de piață separate în aceste subdomenii nu pot fi furnizate. Or, o asemenea argumentație nu permite să se concluzioneze că Comisia a săvârșit o eroare vădită de apreciere stabilind o distincție între serviciile poștale transfrontaliere pentru piața scrisorilor adresate B2X și serviciile poștale transfrontaliere pentru piața scrisorilor adresate C2X. Astfel, pe de o parte, această argumentație nu repune în niciun fel în discuție motivele prezentate de Comisie în considerentele (46)-(49) ale deciziei atacate în favoarea unei astfel de distincții (a se vedea punctul 155 de mai sus). În această privință, trebuie să se constate că studiul WIK 2013, care a fost prezentat Comisiei de către reclamantă, confirma constatările Comisiei din considerentul (46) al deciziei atacate. Pe de altă parte, în timp ce reclamanta a efectuat, în cererea sa, o distincție între piețele B2X și C2X la nivel național, aceasta nu a oferit niciun motiv pentru care nu

ar fi trebuit să procedeze la fel în legătură cu pieţele B2X şi C2X la nivel internaţional, nici în cererea sa, nici în scrisoarea din 14 ianuarie 2014 către Comisie, refuzând în mod precis această distincţie, după cum afirmă Comisia.

160 În al treilea rând, reclamanta susţine că a furnizat Comisiei estimări ale părţilor de piaţă din pieţele de scrisori adresate B2X şi, respectiv, C2X internaţionale la punctul 2.1 din scrisoarea sa din 2 decembrie 2013 şi că Comisia nu a explicat de ce, în opinia sa, estimările sale nu erau plauzibile. Această argumentaţie nu poate fi admisă. Astfel, după cum rezultă din cuprinsul punctului 2.1.3 din această scrisoare, reclamanta s-a limitat să formuleze estimări numai pentru o piaţă globală B2X şi C2X internaţională, fără a stabili însă o distincţie între serviciile poştale transfrontaliere pentru piaţa scrisorilor adresate B2X şi serviciile poştale transfrontaliere pentru piaţa scrisorilor adresate C2X. În măsura în care reclamanta susţine că a comunicat, la punctul 5 din scrisoarea sa din 8 noiembrie 2013, estimările solicitate de Comisie, trebuie să se constate că acest punct conţine partea de corespondenţă C2X din volumul general de scrisori al reclamantei, care nu permite nicio concluzie cu privire la partea de piaţă a reclamantei pe piaţa corespondenţei C2X la nivel internaţional. Comisia avea, aşadar, posibilitatea, în mod întemeiat şi fără să îşi încalce obligaţia de motivare, să constate, în considerentul (50) al deciziei atacate, că reclamanta nu a putut da informaţii detaliate în legătură cu părţile sale de piaţă pe piaţa relevantă şi nici în legătură cu părţile de piaţă ale principalilor săi concurenţi.

161 În al patrulea rând, reclamanta afirmă că, cel puţin, urmând propria argumentaţie, Comisia ar fi trebuit să excludă piaţa B2X internaţională de la aplicarea Directivei 2004/17. În opinia reclamantei, ţinând cont de faptul că, potrivit considerentului (46) al deciziei atacate, serviciile sale nu erau substituibile pe piaţa C2X internaţională, rezulta că partea sa de piaţă pe piaţa B2X internaţională trebuia să se situeze mult sub [*confidenţial*] %, ceea ce ar corespunde şi constatării Comisiei, din considerentul (47) al deciziei atacate, potrivit căreia concurenţii reclamantei se găseau în principal în sectoare urbane.

162 Această argumentaţie trebuie să fie admisă. Astfel, pe de o parte, Comisia nu a contestat că partea de piaţă a reclamantei pe piaţa serviciilor poştale de scrisori adresate B2X şi C2X la nivel internaţional era sub [*confidenţial*] %, aşa cum rezultă din cuprinsul punctului 5.2.2.2 din cererea reclamantei. Pe de altă parte, după cum afirmă reclamanta, din considerentul (46) al deciziei atacate rezultă că serviciile în discuţie nu erau substituibile pe piaţa C2X internaţională întrucât, potrivit Comisiei, în general particularii nu au o altă posibilitate reală decât cea de a trimite corespondenţa internaţională prin prestatorul lor de serviciu universal naţional. În consecinţă, partea de piaţă a reclamantei pe piaţa serviciilor poştale de scrisori adresate B2X la nivel internaţional ar trebui să se situeze cu mult sub [*confidenţial*] %, fapt de care Comisia nu a ţinut cont considerând că aceste servicii poştale nu erau direct expuse concurenţei. Având în vedere cele ce precedă, trebuie să se concluzioneze că, neexceptând serviciile poştale adresate B2X la nivel internaţional de la aplicarea Directivei 2004/17, Comisia a săvârşit o eroare vădită de apreciere.

163 În consecinţă, al patrulea motiv trebuie admis în măsura în care priveşte serviciile poştale de scrisori adresate B2X la nivel internaţional. Acesta trebuie respins în măsura în care priveşte serviciile poştale de scrisori adresate C2X la nivel internaţional.

164 În ceea ce priveşte cererea de audiere în calitate de martor a expertului reclamantei (a se vedea punctul 154 de mai sus), având în vedere cele de mai sus, pe baza actelor din dosare şi ţinând seama de răspunsurile la întrebările adresate de Tribunal în şedinţă, Tribunalul se consideră suficient de lămurit şi, aşadar, în măsură să înţeleagă toate problemele economice vizate pentru a decide dacă aprecierea Comisiei era viciată de o eroare vădită. În consecinţă, nu se poate da curs acestei cereri în măsura în care vizează prezentul motiv.

Cu privire la al cincilea motiv, întemeiat pe o aplicare eronată a Directivei 2004/17 și pe lipsa de motivare privind expunerea directă la concurență pe piața serviciilor poștale pentru scrisori publicitare adresate la nivel național și internațional

165 Reclamanta susține că Comisia a încălcat articolul 30 din Directiva 2004/17 și că a omis să formuleze o motivare prin faptul că ar fi constatat, în considerentele (51)-(56) ale deciziei atacate, că serviciile poștale pentru scrisori publicitare adresate la nivel național și internațional nu era expuse direct concurenței în Austria. Potrivit reclamantei, în urma liberalizării complete a serviciilor poștale, nu mai era justificată o distincție între scrisorile adresate B2X la nivel național și scrisorile publicitare adresate. Prin urmare, Comisia ar fi săvârșit o eroare delimitând piața relevantă pentru aceleași motive precum cele descrise în privința pieței B2X naționale. În plus, numeroase studii ar fi demonstrat că piața serviciilor poștale de scrisori publicitare adresate scăzuse semnificativ în urma substituirii electronice. Cu toate acestea, în decizia atacată, Comisia nu ar fi ținut cont de argumentele și de studiile prezentate de reclamantă, ci s-ar fi limitat să facă trimitere la deciziile anterioare care vizau o altă piață geografică și nu luau în considerare dinamica evoluției pieței comunicațiilor.

166 Din considerentele (51)-(56) ale deciziei atacate rezultă că Comisia a concluzionat că serviciile poștale pentru corespondență publicitară adresată la nivel național și internațional nu erau expuse direct concurenței în Austria și că, în consecință, articolul 30 alineatul (1) din Directiva 2004/17 nu se aplica contractelor destinate să permită continuarea acestor activități în Austria. Pentru a ajunge la această concluzie, Comisia a constatat, în considerentul (51) al deciziei atacate, că corespondența publicitară adresată este definită ca fiind corespondența ce constă exclusiv din materiale de reclamă, de marketing sau de publicitate și care conțin un mesaj identic. Potrivit acestui considerent, acest tip de corespondență publicitară, care poate fi adresată întreprinderilor sau particularilor, trebuia să poarte numele și adresa clientului, iar clientul trebuia să își fi dat acordul de a primi astfel de informații. În considerentul (52) al deciziei atacate, Comisia a respins afirmația reclamantei potrivit căreia piața corespondenței publicitare adresate ar putea fi inclusă în piața serviciilor poștale B2X pentru scrisori adresate, pentru motivul că, în opinia sa, reclamanta nu a furnizat nicio dovadă empirică în această privință și că această afirmație nu concorda cu Decizia 2007/564/CE a Comisiei din 6 august 2007 privind scutirea anumitor servicii din sectorul poștal din Finlanda, excluzând Insulele Åland, de la aplicarea Directivei 2004/17 (JO L 215, p. 21). Comisia a constatat, așadar, în considerentele (53) și (54) ale deciziei atacate, că piața produselor în cauză era piața serviciilor poștale pentru corespondență publicitară adresată, pe care reclamanta avea o parte de piață de [*confidențial*] %.

167 Trebuie să se arate că, presupunând chiar că, după cum susține reclamanta, scrisorile adresate B2X la nivel național și corespondența publicitară adresată aparțin aceleiași piețe, argumentul reclamantei nu este în măsură să repună în discuție temeinicia considerațiilor Comisiei. Astfel, dat fiind că Comisia putea în mod întemeiat să constate că piața produselor în discuție pentru serviciile poștale pentru scrisori adresate B2X la nivel național era piața serviciilor poștale pentru scrisori adresate B2X pe care reclamanta deținea o parte de piață estimată la [*confidențial*] % (a se vedea al doilea motiv) și dat fiind că este cert că partea de piață a reclamantei pe piața serviciilor poștale pentru corespondență publicitară adresată la nivel național și internațional era de asemenea de [*confidențial*] %, trebuie să se constate că Comisia nu a săvârșit o eroare vădită de apreciere considerând că reclamanta nu era direct expusă concurenței în Austria pe această piață.

168 În orice caz, argumentația reclamantei nu demonstrează că Comisia a săvârșit o eroare vădită de apreciere constatând, în considerentul (53) al deciziei atacate, că piața relevantă a produsului era reprezentată de serviciile poștale pentru scrisori publicitare adresate. Astfel, în susținerea argumentației potrivit căreia, în urma liberalizării complete a serviciilor poștale, o distincție între scrisorile adresate B2X la nivel național și scrisorile publicitare adresate nu mai era justificată, reclamanta face trimitere, printre altele, la considerentul (17) al Directivei 2008/6, potrivit căruia serviciile de publicitate prin poștă care constau exclusiv în materiale de reclamă, de marketing sau de publicitate și conținând un mesaj identic, cu excepția numelui, a adresei și a numărului de identificare al destinatarului, pot fi considerate trimiteri de corespondență. În această privință, trebuie arătat că,

după cum a afirmat Comisia, faptul că Directiva 2008/6 consideră, din punct de vedere normativ, corespondența publicitară adresată drept o trimitere de corespondență nu afectează definirea corectă a pieței relevante în cadrul examinării articolului 30 din Directiva 2004/17. Pe de altă parte, după cum afirmă Comisia, nici studiul WIK 2013, depus de reclamantă în cadrul procedurii administrative, nu consideră că scrisorile adresate B2X la nivel național și corespondența publicitară adresată aparțin aceleiași piețe. În definitiv, trebuie să se constate că studiul ACM consideră că corespondența publicitară adresată este și un produs specific și că din acest studiu rezultă că tarifarea reclamantei era diferită pentru corespondența publicitară adresată și pentru corespondența B2X.

169 În plus, reclamanta menționează că numeroase studii ar fi demonstrat că piața serviciilor poștale de scrisori publicitare adresate scăzuse semnificativ în urma substituirii electronice. Cu toate acestea, în decizia atacată, Comisia nu ar fi ținut cont de argumentele și de studiile prezentate de reclamantă în cererea sa, iar Comisia s-ar fi limitat să facă trimitere la deciziile anterioare care vizau o altă piață geografică și nu luau în considerare dinamica evoluției pieței comunicațiilor.

170 În această privință, trebuie amintit că, în măsura în care reclamanta se limitează, în susținerea afirmației sale că Comisia nu ar fi luat în considerare ansamblul elementelor pertinente pentru examinarea aspectului dacă există o substituire a distribuirii poștale prin distribuirea electronică în ceea ce privește serviciile de corespondență publicitară adresată la nivel național și internațional, să facă trimitere la argumentele sale și la studiile prezentate în cererea sa, s-a amintit deja că simpla trimitere la anexe nu poate remedia lipsa elementelor esențiale ale argumentării în drept care trebuie să figureze în cererea introductivă, întrucât nu este de competența Tribunalului să cerceteze și să identifice în anexe motivele și argumentele care ar putea fi considerate temei al acțiunii, anexele având o funcție pur probatorie și de instrument (a se vedea punctul 151 de mai sus). Prin urmare, această trimitere trebuie respinsă ca inadmisibilă.

171 În orice caz, este cert că partea de piață a reclamantei pentru corespondența publicitară adresată în Austria era de [*confidențial*] %, ceea ce rezultă din considerentul (54) al deciziei atacate, care face trimitere la scrisoarea reclamantei din 2 decembrie 2013. Având în vedere un asemenea procentaj și faptul că Comisia a constatat, în considerentul (55) al deciziei atacate, că liberalizarea pieței poștale a corespondenței publicitare adresate începând din 2011 determinase, la momentul adoptării deciziei atacate, o creștere a părții de piață globale pentru concurenți estimată la doar [*confidențial*] %, aceasta putea, fără a săvârși o eroare vădită de apreciere, să concluzioneze că nu există o expunere directă la concurență în Austria a serviciilor poștale de corespondență publicitară adresată la nivel național și internațional. Astfel, limitându-se să facă trimitere, la modul general, la diminuarea pieței serviciilor poștale de corespondență publicitară adresată, reclamanta nu a demonstrat existența unui element pertinent care ar fi trebuit luat în considerare de către Comisie pentru a aprecia situația pieței relevante sub aspectul părților de piață menționate mai sus.

172 În sfârșit, în ceea ce privește argumentul potrivit căruia Comisia s-ar fi limitat să facă trimitere la deciziile sale anterioare care priveau o altă piață geografică și nu ar ține cont de dinamica evoluției pieței comunicațiilor, și acesta trebuie respins. Astfel, în considerentul (52) al deciziei atacate, în plus față de trimiterea la Decizia sa 2007/564, Comisia a constatat de asemenea că reclamanta nu furnizează nicio dovadă empirică în susținerea afirmației sale că piața corespondenței publicitare adresate putea fi inclusă în piața serviciilor poștale B2X pentru scrisori adresate.

173 În consecință, se impune respingerea celui de al cincilea motiv.

Cu privire la al șaselea motiv, întemeiat pe o aplicare eronată a Directivei 2004/17 și pe lipsa de motivare privind expunerea directă la concurență pe piața serviciilor poștale pentru scrisori publicitare neadresate la nivel național și internațional

174 Reclamanta susține că Comisia a încălcat articolul 30 din Directiva 2004/17 și că a omis să formuleze o motivare prin faptul că ar fi constatat, în considerentele (57)-(64) ale deciziei atacate, că serviciile poștale pentru scrisori publicitare neadresate la nivel național și internațional nu erau expuse direct concurenței în Austria. Potrivit reclamantei, dacă Comisia ar fi ținut cont de toate elementele pertinente, aceasta ar fi ajuns la concluzia că reclamanta deținea în 2012 o parte estimată la numai [*confidențial*] % din piața scrisorilor publicitare neadresate. În cadrul replicii, reclamanta solicită audierea în calitate de martor a expertului său.

175 Din considerentele (57)-(64) ale deciziei atacate rezultă că Comisia a concluzionat că serviciile poștale pentru scrisori publicitare neadresate la nivel național și internațional nu erau expuse direct concurenței în Austria și că, în consecință, articolul 30 alineatul (1) din Directiva 2004/17 nu se aplica contractelor destinate să permită continuarea acestor activități în Austria. Pentru a ajunge la această concluzie, Comisia a constatat, în considerentul (57) al deciziei atacate, că corespondența publicitară neadresată era caracterizată de lipsa adresei unui destinatar precis și că era vorba despre corespondență publicitară nesolicitată, care îndeplinea anumite criterii, precum o greutate, un format, un conținut și o prezentare uniforme, în vederea distribuirii către un grup de destinatari. În considerentul (58) al deciziei atacate, Comisia a indicat că reclamanta definise piața corespondenței publicitare neadresate ca incluzând publicitatea pe alte suporturi, cum ar fi publicitatea în cotidiene, precum și în săptămânale regionale. Punctul de plecare al raționamentului reclamantei era, potrivit Comisiei, o decizie din 2009 a instanței austriece competente în materie de concurență, prin care aceasta a acceptat că se poate considera că atât publicitatea directă, cât și publicitatea neadresată fac parte din aceeași piață relevantă a ziarelor distribuite gratis. Instanța a recunoscut însă această substituibilitate numai pentru clienții mari și a făcut mai multe distincții în ceea ce privește piața geografică relevantă. În considerentul (59) al deciziei atacate, Comisia a constatat că reclamanta extinsese această concluzie la ansamblul ziarelor și dăduse de înțeles că distribuirea corespondenței gratuite neadresate era în concurență cu publicitatea din ziare în general. Reclamanta ar fi efectuat și un test MI ale cărui rezultate ar fi fost examinate în mod corespunzător de Comisie. Potrivit Comisiei, larga interpretare dată de reclamantă deciziei instanței austriece respective nu corespundea însă cu deciziile sale anterioare, potrivit cărora diferitele tipuri de suporturi erau mai degrabă complementare decât interschimbabile. Conform considerentului (60) al deciziei atacate, la invitația Comisiei de a-și exprima opiniile cu privire la propunerea de definire a pieței publicității neadresate, ținând cont de hotărârea instanței competente în materie de concurență în discuție și de situația de drept și de fapt din Austria, autoritățile austriece nu au putut furniza informații suplimentare în sprijinul afirmațiilor reclamantei. În considerentul (61) al deciziei atacate, Comisia a constat, așadar, că informațiile de care dispunea nu erau suficient de concludente pentru a sprijini definiția pieței propusă de reclamantă. Potrivit considerentelor (62) și (63) ale deciziei atacate, piața produselor în cauză era piața serviciilor poștale pentru corespondență publicitară neadresată, pe care reclamanta avea o parte de piață de [*confidențial*] %.

176 Cu titlu introductiv, trebuie amintit (a se vedea punctele 38-41 de mai sus) că, pe de o parte, pentru a defini piața relevantă, Comisia dispunea de o largă putere de apreciere, care nu poate face obiectul unui control restrâns de către instanța Uniunii, și că, pe de altă parte, sarcina probei pentru a defini piața relevantă revine reclamantei. Contrar susținerilor reclamantei, Comisia nu era, prin urmare, obligată să efectueze propriile analize, după cum s-a constatat deja (a se vedea punctul 125 de mai sus). În plus, s-a mai constatat deja (a se vedea punctele 56 și 57 de mai sus) că o piață relevantă a produsului cuprinde toate produsele sau serviciile pe care consumatorul le consideră interschimbabile sau substituibile datorită caracteristicilor, prețurilor și utilizării căreia acestea îi sunt destinate.

177 În primul rând, reclamanta susține, făcând trimitere la studiul societății de consultanți E. intitulat „Austrian print advertising market” („Piața austriacă a publicității imprimate”), din septembrie 2013 (denumit în continuare studiul „APAM”), anexat cererii privind aplicarea articolului 30 din Directiva 2004/17, că Comisia nu a ținut cont de faptul că atât corespondența publicitară neadresată și serviciile de publicitate prin poștă, cât și anunțurile în ziarele gratuite au, în ochii clienților, aceleași caracteristici și aceeași destinație și că, așadar, piața relevantă îngloba atât corespondența publicitară neadresată și serviciile de publicitate prin poștă, cât și anunțurile poștale în ziarele gratuite. Potrivit reclamantei, din punctul de vedere al cererii, serviciile de publicitate prin poștă și anunțurile în ziarele gratuite sunt substituibile ca forme de publicitate, întrucât atât prețul acestei forme de publicitate, cât și accesibilitatea față de potențialii clienți ar fi aproape aceleași. În ceea ce privește accesibilitatea, reclamanta consideră că a demonstrat că, pe lângă cele două mari ziare publicate în Austria, exista din 2009 o cooperare între săptămânalele gratuite în Austria care, în ansamblu, acopereau cea mai mare parte din teritoriul austriac. Potrivit reclamantei, publicitatea prin intermediul ziarelor gratuite putea avea deja, așadar, un impact important. În ceea ce privește prețul, reclamanta afirmă că prețul pe mia de contacte pentru formele de publicitate în discuție se situează într-o plajă cuprinsă între [*confidențial*] euro pentru anunțurile în suplimentele la cotidiene și [*confidențial*] euro pentru corespondența publicitară neadresată și serviciile de publicitate prin poștă. Diferența de preț între publicitatea în cotidiene ([*confidențial*] euro) și publicitatea neadresată sub formă de broșuri ([*confidențial*] euro) nu ar fi decât de aproximativ patru euro. Potrivit studiului APAM, unicul lucru care contează este ca informațiile publicitare cuprinse în serviciile de publicitate prin poștă sau în anunț să ajungă la familii.

178 Această argumentație nu demonstrează că Comisia a săvârșit o eroare vădită de apreciere constatând, în considerentul (61) al deciziei atacate, că nu dispunea de informații suficient de concludente pentru a susține definiția pieței propusă de reclamantă. Astfel, după cum afirmă Comisia, din studiul APAM rezultă că există diferențe importante la nivelul caracteristicilor între, pe de o parte, materialele tipărite publicitare neadresate și, pe de altă parte, publicitatea în ziare.

179 *Primo*, contrar afirmațiilor reclamantei, din studiul APAM nu rezultă că unicul lucru care contează este ca informațiile publicitare cuprinse în serviciile de publicitate prin poștă sau în anunț să ajungă la familii. După cum afirmă Comisia, potrivit punctului 2.2.2 din acest studiu, criteriile cele mai importante pentru publicitate sunt utilitatea, credibilitatea și aspectul dacă publicitatea este informativă. Deși este adevărat că în acest pasaj al studiului APAM nu se face o comparație între corespondența publicitară neadresată și suplimentele publicitare ale ziarelor sau anunțurile publicitare din ziare, după cum afirmă reclamanta, este cert că aceste criterii privesc caracteristicile diferitor forme de publicitate. Din studiul menționat rezultă că exact la nivelul acestor caracteristici există diferențe între serviciile poștale de corespondență publicitară neadresată și publicitatea din ziare. Astfel, potrivit punctului 2.2.1 din studiul APAM, problema principală a serviciilor de publicitate prin poștă este lipsa unui context și a unei legături cu un suport precum ziarul, publicitatea neadresată fiind adesea percepută ca un musafir nepoftit. Potrivit punctului 2.2.1 din acest studiu, rezumând, în timp ce [*confidențial*] % din destinatarii ziarelor aduc ziarele care includ paginile de publicitate acasă, numai [*confidențial*] % din destinatarii publicității neadresate fac același lucru. Studiul APAM concluzionează, așadar, că este mai puțin probabil ca publicitatea neadresată să fie citită decât publicitatea în ziare. După cum afirmă Comisia, studiul APAM arată și că publicitatea în ziare beneficiază de o încredere ridicată a cititorilor și că credibilitatea este un element foarte important pentru publicitate.

180 *Secundo*, în ceea ce privește argumentul potrivit căruia prețurile serviciilor de publicitate prin poștă și ale anunțurilor în ziarele gratuite sunt aproape aceleași, trebuie să se constate că acesta se bazează pe constatări privind prețul pe mia de contacte care figurează în studiul APAM. Potrivit punctului 1.2 din acest studiu, în fiecare din cele 4,3 milioane de familii din Austria, 2,3 persoane, în medie, citesc corespondența publicitară. Or, dat fiind că populația austriacă se ridica în ianuarie 2013 la aproximativ 8,51 milioane de locuitori, după cum afirmă Comisia, fapt necontestat de reclamantă în ședință, ca răspuns la o întrebare adresată de Tribunal, nu se poate concluziona că reclamanta putea să se

întemeieze pe faptul că fiecare din cele 4,3 milioane de familii din Austria are în medie 2,3 persoane. Trebuie de asemenea să se constate că, potrivit punctului 2.2.1 din studiul APAM, corespondența publicitară neadresată este aruncată de [*confidențial*] % din destinatari.

181 În plus, Comisia indică în mod întemeiat că reclamanta și-a bazat calculele pe tariful cel mai scăzut dintre cele trei tarife aplicabile, astfel cum rezultă din cuprinsul punctului 1.2 din studiul APAM. În măsura în care reclamanta justifică alegerea acestui tarif prin faptul că, în opinia sa, majoritatea serviciilor de publicitate prin poștă sunt distribuite în concentrările urbane în care tariful ales se aplică, trebuie să se constate că, potrivit punctului 2.2.1 din studiul APAM, destinatarul mediu al unor servicii de publicitate prin poștă locuiește într-o zonă rurală. În plus, trebuie să se constate că, după cum afirmă Comisia, rezultă din cuprinsul punctului 1.2 din acest studiu că reclamanta a ales prețul pentru clasa de greutate cea mai redusă fără să explice motivul pentru care în mod precis aceasta ar fi pertinentă. Pe de altă parte, este cert, după cum afirmă Comisia, că prețurile luate în considerare de reclamantă nu ar include imprimarea materialului publicitar, spre deosebire de prețul pe mia de contacte de anunțuri publicitare în ziare.

182 În măsura în care reclamanta a susținut, în cadrul ședinței, că Comisia nu a contestat, în Decizia de punere în aplicare 2014/299, existența unei piețe comune care includea atât corespondența publicitară neadresată, cât și anunțurile din ziarele gratuite, trebuie să se constate că această decizie privea sectorul poștal pe piața maghiară. Deși este adevărat că, în considerentul (16) al deciziei menționate, Comisia a definit piața relevantă ca fiind cea a serviciilor de distribuire a publicității neadresate furnizate de operatorii poștali, este cert că această definiție era bazată chiar pe informațiile privind piața maghiară menționate în considerentele (11) și (15) ale Deciziei de punere în aplicare 2014/299. Reclamanta nu a afirmat și nici nu a dovedit că situația de pe piața austriacă și cea de pe piața maghiară care a fusese examinată de Comisie în Decizia de punere în aplicare 2014/299 erau comparabile. Această afirmație trebuie, așadar, respinsă.

183 În al doilea rând, reclamanta susține că, în conformitate cu comunicarea privind definirea pieței, a studiat substituibilitatea la nivelul cererii și la nivelul ofertei și că a efectuat, în studiul APAM, un test MI care ar fi confirmat că în Austria exista o piață comună a serviciilor de publicitate prin poștă neadresate și a anunțurilor sau a suplimentelor de ziare în ziarele gratuite. Reclamanta afirmă că, potrivit testului MI efectuat la 248 de întreprinderi, iar nu la 248 de persoane, cum ar rezulta din decizia atacată, o creștere a prețului cu 5 % ar conduce la o scădere a publicității prin servicii de publicitate prin poștă de [*confidențial*] %. Această scădere a cererii ar fi atât de puternică încât o astfel de creștere a prețurilor nu ar fi rentabilă pentru reclamantă. Reclamanta afirmă că, în decizia atacată, Comisia nu a ținut cont suficient de argumentația sa și de rezultatele studiului APAM și mai ales de structura pieței austriece a publicității și de testul MI. Din studiul APAM ar rezulta că, din punctul de vedere al solicitanților, serviciile de publicitate prin poștă și anunțurile în ziare sunt interschimbabile. Potrivit reclamantei, decizia instanței austriece menționată în considerentul (58) al deciziei atacate nu ar constitui decât un punct de plecare pentru definirea pieței prezentată de reclamantă și nu ar urmări să înlocuiască analizele și studiile depuse. În plus, în măsura în care Comisia s-ar fi limitat, în considerentul (61) al deciziei atacate, să indice că informațiile de care dispunea nu erau suficient de concludente pentru a susține definirea pieței invocată de reclamantă, și-ar fi încălcat obligația de motivare. În plus, neexaminând argumentele și probele depuse de reclamantă, Comisia ar fi încălcat și dreptul reclamantei de a fi ascultată.

184 *Primo*, în ceea ce privește argumentația potrivit căreia aprecierea Comisiei este afectată de o eroare vădită pentru motivul că testul MI ar fi stabilit că în Austria exista o piață comună a serviciilor de publicitate prin poștă neadresate și a anunțurilor sau a suplimentelor de ziar în ziarele gratuite, aceasta nu poate fi primită. Astfel, Comisia avea posibilitatea, fără a săvârși o eroare vădită de apreciere, să constate în considerentele (59) și (61) ale deciziei atacate că, după ce a examinat temeinic rezultatele acestui text ale cărui chestionare îi fuseseră transmise de reclamantă prin scrisoarea din 2 decembrie 2013, ea nu dispunea de informații suficient de concludente pentru a susține definiția pieței propusă de reclamantă.

185 Pe de o parte, având în vedere faptul că din statisticile austriece depuse de Comisie rezultă că în 2011 existau în Austria aproximativ 311 000 de întreprinderi și că numărul întreprinderilor participante era limitat la 248, nu se poate reproșa Comisiei că a exprimat îndoieli legate de reprezentativitatea investigației efectuate. Pe de altă parte, trebuie arătat că din tabelul 52 din studiul APAM rezultă că repartizarea în funcție de mărime a întreprinderilor reținute pentru sondajul respectiv nu respecta repartizarea întreprinderilor în economia austriacă. În ceea ce privește argumentul potrivit căruia mai ales întreprinderile de comerț cu amănuntul care au adesea mai mult de 250 de colaboratori utilizează prospecte ca formă de publicitate, trebuie să se constate că reclamanta nu furnizează niciun element de probă care să permită să se demonstreze că alegerea sa era reprezentativă, cu atât mai mult cu cât, potrivit reclamantei, alegerea celor 248 de întreprinderi dintre clienții reclamantei care aveau cifrele de afaceri cele mai ridicate depindea numai de disponibilitatea lor.

186 Pe de altă parte, în măsura în care reclamanta susține că, contrar constatărilor Comisiei din considerentul (59) al deciziei atacate, au fost adresate întrebări întreprinderilor, nu persoanelor, este suficient să se arate că termenul „persoane” include atât persoanele fizice, cât și persoanele juridice. Utilizarea termenului „persoană” nu demonstrează, așadar, o inexactitate a Comisiei.

187 *Secundo*, reclamanta susține că Comisia și-a încălcat obligația de motivare prin faptul că s-a limitat să constate, în considerentul (61) al deciziei atacate, că informațiile de care dispunea nu erau suficient de concludente pentru a susține definirea pieței invocată de reclamantă. Potrivit reclamantei, această considerație este făcută fără a se preciza dacă are la bază numai sondajele efectuate de reclamantă sau și alte informații suplimentare obținute de la autoritățile austriece. Această argumentație trebuie să fie respinsă. Astfel, din termenii „prin urmare” utilizați în considerentul (61) al deciziei atacate rezultă că constatarea efectuată în acest considerent conține o concluzie care este bazată pe considerentele (57)-(60) ale acestei decizii, care include atât aprecierea investigațiilor efectuate de reclamantă, cât și răspunsul autorităților austriece.

188 *Tertio*, în măsura în care reclamanta afirmă că dreptul său de a fi ascultată, garantat de articolul 6 TFUE și de articolul 41 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, a fost încălcat din cauza faptului că Comisia nu ar fi analizat argumentele și probele pe care le-ar fi depus, trebuie amintit că articolul 41 din Carta drepturilor fundamentale, intitulat „Dreptul la bună administrare”, prevede, la alineatul (1), că „[o]rice persoană are dreptul de a beneficia, în ce privește problemele sale, de un tratament imparțial, echitabil și într-un termen rezonabil din partea instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii”. În conformitate cu articolul 41 alineatul (2) litera (a) din Carta drepturilor fundamentale, acest drept presupune, printre altele, dreptul oricărei persoane de a fi ascultată înainte de luarea unei măsuri individuale care ar putea să îi aducă atingere. Potrivit jurisprudenței referitoare la principiul bunei administrări, în cazul în care instituțiile Uniunii dispun de o putere de apreciere, respectarea garanțiilor conferite de ordinea juridică a Uniunii în cadrul procedurilor administrative are, cu atât mai mult, o importanță fundamentală. Printre aceste garanții se înscrie în special obligația instituției competente de a examina cu atenție și cu imparțialitate toate elementele pertinente ale cauzei (Hotărârea din 21 noiembrie 1991, Technische Universität München, C-269/90, Rec., EU:C:1991:438, punctul 14). După cum rezultă din cuprinsul punctelor 176-187 de mai sus, Comisia nu a încălcat această obligație.

189 Al șaselea motiv trebuie, așadar, respins.

190 În ceea ce privește cererea de audiere în calitate de martor a expertului reclamantei (a se vedea punctul 174 de mai sus), acesta trebuie, în opinia sa, să fie ascultat în vederea explicării studiului APAM și a criteriilor privind accesibilitatea și prețul pe mia de contacte, precum și a rezultatelor care dovedesc substituibilitatea corespondenței publicitare neadresate și a anunțurilor în ziarele gratuite. În această privință, trebuie să se constate că, întrucât această cerere a fost depusă în stadiul replicii fără nicio justificare privind întârzierea, trebuie respinsă ca inadmisibilă, în temeiul articolului 48 alineatul (1) din Regulamentul de procedură din 2 mai 1991. În orice caz, având în vedere cele de mai sus, pe baza actelor din dosare și ținând seama de răspunsurile la întrebările adresate de Tribunal în

ședință, Tribunalul se consideră suficient de lămurit și, așadar, în măsură să înțeleagă toate problemele economice vizate pentru a decide dacă aprecierea Comisiei era viciată de o eroare vădită. În consecință, nu se poate da curs acestei cereri în măsura în care vizează prezentul motiv.

Cu privire la al șaptelea motiv, întemeiat pe lipsa motivării și pe încălcarea obligației de motivare privind piața serviciilor poștale de livrare standard pentru ziare adresate și neadresate

191 Reclamanta susține că Comisia a încălcat articolul 30 din Directiva 2004/17 și că a omis să formuleze o motivare prin faptul că ar fi constatat, în considerentele (65)-(69) ale deciziei atacate, că serviciile poștale de livrare standard pentru ziare adresate și neadresate nu erau expuse direct concurenței în Austria. Potrivit reclamantei, dacă Comisia ar fi ținut cont de toate elementele pertinente, ar fi ajuns la concluzia că exista o piață comună a distribuirii standard de cotidiene, săptămânale și publicații lunare și că reclamanta era expusă direct concurenței pe această piață. Astfel, Comisia ar fi încălcat și dreptul său de a fi ascultată. Pentru a-și fundamenta argumentația și pentru a explica studiul societății de constanță E. intitulat „Austrian delivery market for newspapers" („Piața austriacă a distribuirii de ziare"), datat septembrie 2013 (denumi în continuare „ADMN"), reclamanta solicită audierea în calitate de martor a expertului său care este autorul studiului ADMN.

192 Din considerentele (65)-(69) ale deciziei atacate rezultă că Comisia a concluzionat că serviciile poștale de distribuire standard de ziare adresate și neadresate nu erau expuse direct concurenței în Austria și că, în consecință, articolul 30 alineatul (1) din Directiva 2004/17 nu se aplica contractelor destinate să permită continuarea acestor activități în Austria. Pentru a ajunge la această concluzie, Comisia a constatat, în considerentul (65) al deciziei atacate, că Decizia 2007/564 stabilea o distincție între distribuirea matinală de ziare și distribuirea standard. Potrivit considerentului (66) al deciziei atacate, reclamanta nu efectua distribuire matinală de ziare, ci distribuire standard de ziare. În considerentele (67) și (68) ale deciziei atacate, Comisia a constatat că piața relevantă a produsului era piața serviciilor poștale de distribuire standard a ziarelor adresate și neadresate și că reclamanta deținea [*confidențial*] % din această piață. Principalii concurenți ar fi rețelele naționale sau regionale organizate de edituri, care ar livra ziare adresate și neadresate la domiciliu. Cu toate acestea, concurenții menționați ar deține împreună o cotă de piață cumulată de doar [*confidențial*] %.

193 În primul rând, în ceea ce privește argumentația potrivit căreia Comisia și-a încălcat obligația de motivare, reclamanta susține că trimiterea cu caracter general, cuprinsă în considerentul (65) al deciziei atacate, la o decizie anterioară nu ar constitui o motivare suficientă. Potrivit reclamantei, această decizie anterioară privește piața de distribuire în Finlanda și Comisia nu a oferit un motiv pentru care ar exista un raport între situația pe piața finlandeză și situația pe piața specifică din Austria, iar această decizie nu conține niciun motiv care să justifice efectuarea de către Comisie a unei distincții între distribuirea matinală de ziare și distribuirea standard. Reclamanta afirmă că, dat fiind că structurile de piață ale diferitor state membre erau în parte foarte diferite, Comisia ar fi trebuit să demonstreze o asemănare între piața finlandeză și cea austriacă a distribuirii de ziare pentru ca decizia sa să fie comprehensibilă. Comisia ar fi trebuit de asemenea să analizeze situația concretă a pieței în Austria și să își motiveze decizia în mod corespunzător.

194 În această privință, trebuie amintit că, deși este adevărat că decizia atacată nu conține niciun motiv substanțial care să justifice că Comisia a stabilit o distincție între distribuirea matinală de ziare și distribuirea standard, este cert că această decizie face trimitere la practica Comisiei, astfel cum este reflectată în Decizia 2007/564, prin care a scutit anumite servicii din sectorul poștal din Finlanda de la aplicare Directivei 2004/17. Din considerentele (13) și (14) ale Deciziei 2007/564 rezultă că, în practică, Comisia a efectuat o distincție între distribuirea matinală de ziare și distribuirea standard de ziare. S-a constatat deja că reclamanta fusese strâns implicată în procedura administrativă și că Comisia trimisese chiar proiectul de decizie expertului angajat de reclamantă și că discutase cu acesta într-o întâlnire care a avut loc la 28 mai 2014 (a se vedea punctul 83 de mai sus). Proiectul de decizie examinat în această întâlnire cuprindea deja textul considerentului (65) al deciziei atacate.

195 În plus, din scrisoarea Comisiei din 28 noiembrie 2013 adresată reclamantei și din cea a Comisiei din 5 decembrie 2013 adresată Republicii Austria rezultă că Comisia a informat reclamanta și acest stat membru asupra faptului că, în practica sa anterioară, efectuase o distincție între distribuirea matinală a ziarelor și distribuirea standard. În scrisoarea din 13 ianuarie 2014 către expertul angajat de reclamantă, Comisia a menționat expres distincția respectivă.

196 În plus, trebuie să se constate că, la punctul 3.1.6 din cererea sa, care privește piața serviciilor poștale de distribuire standard a ziarelor adresate și neadresate, reclamanta s-a limitat în esență să afirme că piața produselor în discuție includea distribuirea în Austria a cotidienelor, a săptămânalelor și a publicațiilor lunare, adresate și neadresate, făcând trimitere, la modul general, la studiul ADMN. Prin urmare, aceasta nu a indicat niciun motiv pentru care distincția efectuată de Comisie în practica sa între distribuirea matinală de ziare și distribuirea standard ar fi eronată. În măsura în care reclamanta susține că a stabilit parametri ai definiției pieței la o anumită pagină din studiul ADMN, trebuie să se constate că pasajul indicat de reclamantă în această privință conține numai o descriere a concluziilor avocatului general Jacobs în cauza Bronner (C-7/97, Rec., EU:C:1998:264). Or, rezultă din cuprinsul punctului 31 din aceste concluzii că problema definirii precise a pieței nu fusese tranșată în această cauză. În Hotărârea din 26 noiembrie 1998, Bronner (C-7/97, Rec., EU:C:1998:569, punctul 34), Curtea a lăsat instanței naționale răspunderea de a examina aspectul definirii pieței.

197 În consecință, dat fiind că reclamanta era informată despre practica Comisiei, că ea nu a furnizat, astfel cum afirmă și Comisia, motive substanțiale pentru aplicarea unei definiri diferite pieței relevante și că Comisia nu avea obligația să anticipeze obiecții potențiale (a se vedea punctul 46 de mai sus), nu se poate concluziona că Comisia a încălcat cerințele obligației de motivare menționate la punctele 20 și 46 de mai sus (a se vedea în acest sens Hotărârea din 1 iulie 2010, AstraZeneca/Comisia, T-321/05, Rep., EU:T:2010:266, punctul 81 și jurisprudența citată).

198 În al doilea rând, în măsura în care reclamanta invocă lipsa motivării, precum și încălcarea dreptului său de a fi ascultată (a se vedea în această privință punctul 188 de mai sus), aceasta afirmă, în esență, că Comisia nu a examinat suficient argumentația sa și studiul ADMN pe care l-a depus în cadrul procedurii administrative. Potrivit reclamantei, în cererea sa privind aplicarea articolului 30 din Directiva 2004/17, a expus în mod detaliat faptul că piața relevantă a produsului includea distribuirea în Austria de ziare și săptămânale cu apariție zilnică, săptămânală și lunară, adresate și neadresate. Făcând trimitere la studiul ADMN, reclamanta afirmă că, în afară de ea, două rețele făceau parte din furnizorii de distribuire de ziare și de reviste la scara întregii țări. În plus, în cererea sa, reclamanta ar fi arătat că orice concurent avea acces liber la distribuirea de ziare și de reviste și că, în sectorul cotidienelor, partea sa de piață era de [*confidențial*] %. Chiar integrând distribuirea de ziare și de reviste cu apariție săptămânală sau lunară, reclamanta ar fi, cu o parte de piață de [*confidențial*] %, expusă direct concurenței cu alți distribuitori. Potrivit reclamantei, având în vedere studiul ADMN, Comisia ar fi trebuit, în orice caz, să efectueze o definire exactă a pieței relevante, spre deosebire de cum a procedat în considerentul (6) al deciziei atacate și conform cu ceea ce se prevede în considerentul (41) al comunicării privind definirea pieței. Mai mult, în opinia sa, rețelele concurenților săi existau deja în Austria, iar aceștia din urmă puteau în orice moment să intre pe piață.

199 *Primo*, trebuie arătat că această argumentație nu demonstrează că Comisia a săvârșit o eroare vădită de apreciere prin faptul că a definit, în considerentul (67) al deciziei atacate, piața relevantă a produsului ca fiind cea a serviciilor poștale de distribuire standard de ziare adresate și neadresate și că a exclus serviciile poștale de distribuire matinală de ziare. Astfel, s-a constatat deja (a se vedea punctul 196 de mai sus) că, în argumentația sa din cerere și din studiul ADMN la care aceasta face referire în fața Tribunalului, reclamanta nu a indicat niciun motiv pentru care distincția efectuată de Comisie în practica sa și în decizia atacată între distribuirea matinală de ziare și distribuirea standard ar fi eronată.

200 În plus, în ceea ce privește trimiterea cu caracter general pe care o face reclamanta la cererea sa și la studiul ADMN, s-a amintit deja că simpla trimitere la anexe nu poate remedia lipsa elementelor esențiale ale argumentației în drept care trebuie să figureze în cererea introductivă, întrucât nu este de competența Tribunalului să cerceteze și să identifice în anexe motivele și argumentele care ar putea fi considerate temei al acțiunii, anexele având o funcție pur probatorie și de instrument (a se vedea punctul 151 de mai sus). Prin urmare, această trimitere trebuie respinsă ca inadmisibilă. În orice caz, contrar afirmației reclamantei, trebuie arătat că studiul ADMN conține și considerații conform cărora, pentru definirea pieței relevante a produsului, trebuie să se facă distincție între distribuirea matinală de ziare și distribuirea standard de ziare. Astfel, potrivit punctului 1 din acest studiu, distribuirea de ziare se face la ore diferite și constituie un element de calitate. Tot potrivit punctului menționat din același studiu, ziarele cotidiene trebuie să fie în cutia poștală dimineața înainte ca oamenii să își părăsească locuința, în timp ce ziarele săptămânale și regionale care sunt în principal finanțate prin publicitate sunt distribuite pe parcursul zilei, întrucât nu sunt sensibile la factorul timp.

201 *Secundo*, trebuie să se constate că reclamanta nu a contestat constatarea Comisiei, din considerentele (66) și (68) ale deciziei atacate, potrivit căreia reclamanta nu efectua distribuirea matinală de ziare și potrivit căreia deținea o parte de piață de [*confidențial*] % pe piața serviciilor poștale de distribuire standard de ziare adresate sau neadresate.

202 *Tertio*, reclamanta susține că, având în vedere studiul ADMN, Comisia ar fi trebuit, în orice caz, să efectueze o definire exactă a pieței în ceea ce privește serviciile poștale de distribuire de ziare adresate sau neadresate. Considerațiile formulate în considerentul (6) al deciziei atacate, potrivit cărora o definiție precisă a pieței relevante putea fi lăsată deschisă, ar fi inexacte. În opinia reclamantei, o definire exactă a pieței, conform metodelor impuse de jurisprudență și de punctul 41 din comunicarea privind definirea pieței, era indispensabilă.

203 Această argumentație nu poate fi admisă. Astfel, în măsura în care reclamanta face trimitere la studiul ADMN pentru a defini piața relevantă a produsului, argumentația sa a fost deja respinsă (a se vedea punctul 200 de mai sus). În continuare, în măsura în care reclamanta se referă la considerentul (6) al deciziei atacate, trebuie arătat că, potrivit acestuia, care figurează în partea privind cadrul juridic al deciziei atacate, deși definiții mai stricte ale pieței pot fi luate în considerare în unele cazuri, definiția precisă a pieței relevante putea fi lăsată deschisă în scopul adoptării deciziei atacate, în măsura în care rezultatul analizei ar rămâne neschimbat, indiferent dacă e luată în considerare o definiție strictă sau o definiție largă a pieței. În speță, în timp ce problema definiției pieței relevante a fost lăsată deschisă de Comisie în ceea ce privește, printre altele, serviciile poștale de scrisori adresate B2X la nivel național, astfel cum rezultă din considerentul (29) al deciziei atacate, nu aceasta era situația în cazul serviciilor poștale de distribuire standard de ziare adresate sau neadresate.

204 În plus, în ceea ce privește argumentul potrivit căruia Comisia ar fi trebuie să facă o definire exactă a pieței folosind metodele impuse de jurisprudență și de punctul 41 din comunicarea privind definirea pieței, conform căruia criteriul de preferință al consumatorilor constituie un element relevant pentru aprecierea substituibilității a două produse la nivelul cererii, trebuie amintit că sarcina probei în privința aspectului că condițiile prevăzute la articolul 30 alineatul (1) din Directiva 2004/17 sunt îndeplinite revine solicitantului și statului membru vizat, Comisia nedispunând în speță, în raport cu competențele extinse de investigație care îi sunt conferite în cadrul aplicării dreptului Uniunii în materia concurenței de Regulamentul (CE) nr. 1/2003 și de Regulamentul nr. 139/2004, decât de competențe limitate (a se vedea punctul 41 de mai sus). În speță, reclamantei în revenea sarcina să prezinte suficiente elemente pentru definirea pieței relevante a produsului.

205 *Quarto*, în ceea ce privește argumentul potrivit căruia rețelele concurenților săi existau deja în Austria și potrivit căruia aceștia din urmă putea în orice moment să intre pe piață întrucât nu ar fi existat niciun obstacol la intrarea pe piață, trebuie să se constate că, având în vedere părțile de piață foarte importante ale reclamantei atât pe piața distribuirii standard de ziare adresate sau neadresate, și anume [*confidențial*] %, cât și pe piața serviciilor poștale de scrisori adresate B2X și C2X la nivel național, și

anume respectiv [*confidențial*] % (a se vedea punctele 99 și 139 de mai sus), nu se poate concluziona că Comisia a săvârșit o eroare vădită de apreciere prin faptul că a ajuns la concluzia că serviciile poștale de distribuire standard de ziare adresate sau neadresate nu erau expuse direct concurenței în Austria.

206 Al șaptelea motiv trebuie, așadar, respins.

207 În ceea ce privește cererea de audiere în calitate de martor a expertului reclamantei (a se vedea punctul 191 de mai sus), având în vedere cele de mai sus, pe baza actelor din dosare și ținând seama de răspunsurile la întrebările adresate de Tribunal în ședință, Tribunalul se consideră suficient de lămurit și, așadar, în măsură să înțeleagă toate problemele economice vizate pentru a decide dacă aprecierea Comisiei era viciată de o eroare vădită. În consecință, nu se poate da curs acestei cereri în măsura în care vizează prezentul motiv.

208 Având în vedere tot ceea ce precedă, acțiunea trebuie în parte admisă în măsura în care privește serviciile poștale de scrisori adresate B2X la nivel internațional (a se vedea punctul 163 de mai sus). În consecință, decizia atacată trebuie anulată în măsura în care arată că Directiva 2004/17 continuă să aibă vocație să se aplice pieței serviciilor poștale de scrisori adresate B2X la nivel internațional în Austria. Se impune respingerea în rest a acțiunii.

Cu privire la cheltuielile de judecată

209 Potrivit articolului 134 alineatul (3) din Regulamentul de procedură, în cazul în care părțile cad în pretenții cu privire la unul sau mai multe capete de cerere, fiecare parte suportă propriile cheltuieli de judecată. Totuși, în cazul în care împrejurările cauzei justifică acest lucru, Tribunalul poate decide ca, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, o parte să suporte o fracțiune din cheltuielile de judecată efectuate de cealaltă parte.

210 În speță, trebuie arătat că se impune admiterea concluziilor reclamantei în sensul în care vizează anularea deciziei atacate în măsura în care Directiva 2004/17 continuă să aibă vocația să se aplice pieței serviciilor poștale de scrisori adresate B2X la nivel internațional în Austria. În schimb, acțiunea trebuie respinsă în măsura în care privește celelalte piețe relevante de servicii poștale. Se va face o apreciere justă a împrejurărilor cauzei dacă se hotărăște că reclamanta va suporta propriile cheltuieli de judecată, precum și opt zecimi din cheltuielile de judecată efectuate de Comisie. Comisia suportă două zecimi din propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a cincea)

declară și hotărăște:

1) Anulează Decizia 2014/184/UE a Comisiei din 2 aprilie 2014 privind scutirea anumitor servicii din sectorul poștal din Austria de la aplicarea Directivei 2004/17/CE a Parlamentului European și a Consiliului de coordonare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale în măsura în care această directivă continuă să aibă vocație să se aplice pieței serviciilor poștale de scrisori adresate între întreprinderi și între întreprinderi și particulari la nivel internațional în Austria.

2) Respinge în rest acțiunea.

3) Österreichische Post AG suportă propriile cheltuieli de judecată, precum și opt zecimi din cele efectuate de Comisia Europeană.

4) Comisia suportă două zecimi din propriile cheltuieli de judecată.

Dittrich Schwarcz Tomljenović

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 27 aprilie 2016.

Semnături